

การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคี
 ในงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ชูศรี แดงเผือก

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จ.ระยอง

วัน เดือน ปี 23 เม.ย. 2552

ลงทะเบียน..... #0219895

เลขเรียกหนังสือ

026

371.01 วิทยานิพนธ์ (แผน ข) นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศษ ๕๕๗

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

๑๕๕๐

2550

๑๖.๒

A STUDY OF WATTRAISAMAKKEE SCHOOL TEACHER' ROLES IN
ACADEMIC WORKS, UNDER THE OFFICE OF SAMUTPRAKARN
EDUCATIONAL SERVICE AREA ZONE 1

CHOOSRI DAENGPUAG

This research is a part of the study under the curriculum of Master of
Education Program in Educational Administration

2007

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรคามัคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทรปราการ เขต 1

โดย ชุศรี แต่งเมือก

สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ (แผน ข) รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพัฒน์ เพิ่มผล
กรรมการ ดร.นิวัตต์ น้อยมณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ (แผน ข) ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (แผน ข)

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เขี่ยมสะอาด)

.....กรรมการ
(ดร.นิวัตต์ น้อยมณี)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง)

ชูศรี แดงเมือก. (2550). การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამคคีในงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ (แผน ข) ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล, ดร.นิวัฒน์ น้อยมณี.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูโรงเรียนวัดไตรสამคคี จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูโรงเรียนวัดไตรสამคคี มีบทบาทด้านงานวิชาการ อยู่ในระดับ ปานกลางทั้ง 4 ด้าน

Choosri Daengphuag. (2007). A Study of Wattraisamakkee School Teacher' Roles in Academic Works, under The Office of Samutprakarn Educational Service Area Zone1. Master of Education Bangkok : Graduate School, Bansomdejchaophraya Rajabha University.

Advisors : Assoc Prof Dr. Pornpipat Permpon, Dr. Niwat Noymanee.

The objective of this study was roles in academic works, of Wattraisamakkee school according to 4 aspects, namely, curriculum development and application, instructional management, learning test and evaluation, and classroom research. The populations of this study are 41 teachers 5 rating – scale questionnaire was administered and the statistic used to analyzed the data the percentage mean score and the standard deviation by SPSS/PS Program.

The result of this study were as follows. The teacher's roles in academic works of Wattraisamakkee school according to 4 aspects, namely, curriculum development and application, instructional management, learning test and evaluation, and classroom research was in a medium level. If consider partly we found that teachers have the medium level role in every parts.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศคุณูปการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับงานวิชาการ.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายของงานวิชาการ.....	9
ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนวัดไตรสამคคี.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากร.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผลการวิจัย.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก.....	65
ภาคผนวก ข.....	72
ภาคผนวก ค.....	76
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	78

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามเพศ.....	46
2 แสดงจำนวน ร้อยละ ผู้ตอบแบบสอบถาม ตามอายุ.....	47
3 แสดงจำนวน ร้อยละ ผู้ตอบแบบสอบถาม จากประสบการณ์ในการสอน.....	47
4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียน วัดไตรสวามิคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน.....	48
5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียน วัดไตรสวามิคคีด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้.....	49
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียน วัดไตรสวามิคคีด้านการจัดการ เรียนการสอน.....	50
7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียน วัดไตรสวามิคคีด้านการวัดผลและประเมินผล.....	51
8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียน วัดไตรสวามิคคีด้านการวิจัยในชั้นเรียน.....	52

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาช่วยพัฒนาคน และความรู้ความสามารถที่มีพื้นฐานบนความมีคุณธรรมจริยธรรม ไปพัฒนาประเทศ จากความสำคัญดังกล่าว รัฐจึงเห็นความสำคัญดำเนินการปฏิรูปการศึกษาไทย โดยได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 1 บททั่วไป มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 ระบุว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพความเคารพกฎหมายความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษามลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554 ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิตเริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็งมีทักษะชีวิต สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงระดับประเทศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2550-2554, 2549 : 44 - 44)

ปัจจุบันสังคมได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาและใช้การศึกษา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาส่วนต่าง ๆ ของสังคมมาอย่างต่อเนื่องดังจะปรากฏให้เห็นเด่นชัดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 เรื่องสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตราที่ 43 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐ จะต้องจัด

ให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย จุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาเพื่อ ต้องการที่จะใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุขในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการจำเป็นต้องจัดการแบบกระจายอำนาจ และให้ทุกภาคมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยได้มีการจัดระบบโครงสร้าง และมีกระบวนการจัดการศึกษาของไทย มีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ทำให้โรงเรียนเกิดความคล่องตัว และมีอิสระในการบริหารจัดการ เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐาน และความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าทำให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากแนวคิดดังกล่าว รัฐจึงได้จัดให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล โดยบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา แบ่งงานออกเป็น 4 ด้านคือ งานวิชาการ งานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และงานบริหาร ทั่วไป

ในการจัดการศึกษานั้น งานวิชาการถือเป็นหัวใจหรืองานหลักของการบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะที่เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา สำหรับผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการบริหารโรงเรียนนั้นนอกจากผู้บริหารโรงเรียนแล้ว ครูถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและมีความใกล้ชิดกับนักเรียนเป็นอย่างมาก ครูจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และบุคลิกลักษณะที่เหมาะสม ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้รวมเรียกว่า สมรรถภาพของครู มยุรีย์ เขียวชะฮ้อน (2541 : 1 - 2) ในขณะเดียวกันครูจะต้องเป็นผู้มีอุดมการณ์ มีความรอบรู้ และพัฒนาตนเองให้ทันกับความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยที่ครูจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในงานวิชาการให้ถ่องแท้ก่อนลงมือสอนหรือลงมือปฏิบัติ การเตรียมการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครู รวมทั้งการเข้าใจปัจจัยในการเรียนของผู้เรียน เพื่อจะเกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน รุ่ง แก้วแดง (2541 : 134) กล่าวไว้ว่าครูมีบทบาทและความสำคัญยิ่งในฐานะผู้ให้การศึกษาของชาติ ครูคือผู้ที่กำหนดอนาคตของคนในชาติ ชาติใดก็ตามที่ได้ครูเป็นคนมีความรู้ เป็นคนเก่ง เป็นคนเสียสละ ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์

ของนักเรียน ชาตินั้นจะได้พลเมืองที่เก่ง และฉลาด มีศักยภาพและมีความสามารถที่จะแข่งขันกับทุกประเทศในโลกได้ เช่นเดียวกับแนวความคิดของ วิชัย ตันศิริ (2542 : 71) ที่กล่าวไว้ว่า คุณภาพของการศึกษานั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพของครู หากครูมีคุณภาพดี การศึกษาของเยาวชนก็ย่อมดีด้วย ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 50) นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ครูยังจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะอาด เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ใช้วิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง กรมสามัญศึกษา (2542 : 14 -15) ครูมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อระบบการศึกษา และพัฒนาประเทศ การพัฒนาครูจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันครูเป็นผู้มีคุณค่าเป็นประทีปและมโนธรรมของสังคม ดังคำกล่าวของ นายแพทย์ประเวศ วะสี ที่ได้กล่าวไว้ว่า ครูคือเมล็ดพันธุ์แห่งความดี ตกไปอยู่ที่ใดก็ทำที่นั่นมีแต่ความดี ความเจริญ อุดมสมบูรณ์

จะเห็นได้ว่าบทบาทของครูมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงานวิชาการเป็นอย่างมากและจากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน รอบที่ 1 ปีการศึกษา 2548 พบว่าการดำเนินการที่ผ่านมาโรงเรียนวัดไตรสามัคคี สามารถจัดการศึกษาตามภารกิจได้บรรลุเป้าหมายในหลายด้าน แต่ยังมีส่วนที่เป็นปัญหาต้องแก้ไขอีก โดยเฉพาะด้านงานวิชาการ ผลการประเมินมาตรฐานด้านที่ 5 มีคุณภาพในระดับปรับปรุง โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ทักษะและกิจกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์และวิสัยทัศน์ รวมทั้งความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษา 2549 อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเช่นกัน สาเหตุเนื่องจากผู้เรียนยังขาดทักษะในกระบวนการแสวงหาความรู้ อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอ เทคนิคการสอนของครูยังไม่พัฒนาไปตามนวัตกรรมแนวใหม่ ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรดีพอ จากความสำคัญและปัญหาที่ย่อมเกี่ยวข้องกับบทบาทของครูที่มีต่องานวิชาการ ซึ่งจะมีผลต่อความเชื่อมั่น ศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มารับบริการทางการศึกษา และมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง จากสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ เปรียบเสมือนหัวใจของการจัดการศึกษาและมีผลเกี่ยวกับครูเป็นสำคัญ

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนาส่งเสริมสนับสนุนครูต่อการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนวัดไตรสามัคคี ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ 4 ด้านคือด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษามบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ 4 ด้านคือด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีจำนวน 41 คน ปีการศึกษา 2550

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของครู เกี่ยวกับเพศ อายุ และประสบการณ์ในการสอน
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ บทบาทด้านงานวิชาการของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคี 4 ด้าน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การศึกษาวิจัยบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ ประโยชน์ของการวิจัยมีดังนี้

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทด้านงานวิชาการของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคี 4 ด้าน
2. ผลจากการวิจัย จะเป็นข้อมูลและแนวทางเพื่อเสนอต่อผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดไตรสามัคคีให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทบาทของครูในงานวิชาการ หมายถึง การทำงานวิชาการของครูที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนใน 4 ด้าน

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ หมายถึง การจัดทำหลักสูตรกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรในสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของหลักสูตร การนำหลักสูตรที่พัฒนาไปวิเคราะห์หาคุณภาพ การกำหนดสาระ การกำหนดเวลาเรียน และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี การออกแบบการเรียนการสอน การกำหนดเวลาเรียน และกำหนดหน่วยกิจ มีการประเมินหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร

ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลัก การจัดทำแผนการเรียนรู้ระยะสั้นและระยะยาว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง การรับกรณีเหตุการณ์เรียนการสอน การออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ การใช้เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน การนำผลการวิจัยไปพัฒนาผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายให้สอดคล้องและเหมาะสม การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวัดผล

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การหาวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน การสนับสนุนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน การมีบทบาทในการดำเนินการร่วมกับผู้เรียนในการทำวิจัยในชั้นเรียน การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนา และการปรับปรุง หรือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของผู้เรียนด้วย

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนวัดไตรสามัคคีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1
ครู หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนวัดไตรสามัคคี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของ นางสาวสุจินต์นี้ สังขกุล ที่ศึกษาบทบาทของครูในงานวิชาการโรงเรียน 4 ด้านคือ 1) ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ กล่าวคือครูมีบทบาทในฐานะที่เป็นผู้พัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้ ครูต้องมีความรู้ในเรื่องหลักสูตรโดยเฉพาะการจัดทำหลักสูตรและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน บทบาทของครูในฐานะเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร 3) ด้านการวัดและประเมินผล บทบาทของครูในฐานะนักวัดผล การวัดประเมินผลเป็นส่วนสำคัญที่ครูจะต้องทำควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ครูต้องเป็นผู้ที่สร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมสำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาทางการเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสาคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในครั้งนี้มีผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับงานวิชาการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายของงานวิชาการ
3. ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนวัดไตรสาคคี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2547 : 33 - 38) ให้แนวคิดว่างานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษา ดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ความหมายของงานวิชาการ

งานวิชาการคือ กิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียนจนมีคำกล่าวที่ว่า "งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา" เพราะสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้นมึหน้าที่ให้ความรู้พื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี ดังนั้นผลผลิตของโรงเรียนจะมีคุณภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับงานฝ่ายวิชาการนี้ (กรมวิชาการ, 2540 : 175) ได้มีนักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับงานวิชาการไว้หลายประการ ดังนี้

บังอร มธุรสสุวรรณ (2542 : 26) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารงาน กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการเรียนการสอนตลอดจนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

พิชัย เสงี่ยมจิต (2542 : 3) ได้กล่าวว่า งานวิชาการหมายถึงการให้ศาสตร์และศิลป์ที่จะนำทรัพยากรในการบริหารมาประกอบกันตามกระบวนการการบริหาร ในการจัดกิจกรรมการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ประคอง พันธุ์พรหม (2542 : 33) กล่าวว่างานวิชาการ ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในเรื่องหลักสูตร การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การจัดทำโครงการ การเตรียมการสอน สื่อการเรียน การนิเทศ ตลอดจนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน

วินิจ เกตุขำ (2546 : 1) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการ คือ การบริหารกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างที่เกี่ยวกับ การเรียนการสอนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดผลดีมีประสิทธิภาพ

ภาพร เวียงไชย (2547 : 38) ได้กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ ที่จะนำทรัพยากรในการบริหาร มาจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการ เป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา จะพิจารณาได้จากผลงานทางด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้นได้มีนักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับงานวิชาการ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 34) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ

อนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2540 : 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน หลักสูตร รวมทั้งการพัฒนาครูเพื่อนำผลแห่งการพัฒนาทั้งหลายทั้งปวงนั้นมาเชื้ออำนวยการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ทวีศักดิ์ หงส์อารยะชน (2542 : 17) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็โรงเรียนประเภทหรือระดับใดก็ตาม มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษา มักจะได้รับการพิจารณาผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ

รัตน กาญจนพันธ์ (2543 : 19) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการคือ การบริหารที่เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การนิเทศ การศึกษากิจกรรมเสริมวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนบริหารสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ภายในโรงเรียนทั้งหมด การบริหารงานวิชาการนับว่ามีความสำคัญมากที่สุด เพราะถือว่าเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน

กมล ภูประเสริฐ (2544 : 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาหมายถึงการบริหารงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังนั้น ประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ซึ่งได้แก่งานเกี่ยวกับหลักสูตรซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ประกอบกับแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางมาจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และพัฒนาในส่วนของความเป็นท้องถิ่นให้ปรากฏรวมอยู่ในหลักสูตรของสถานศึกษาด้วย นอกจากนี้งานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองในขณะเดียวกันกระบวนการวัดผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาจะต้องใช้วิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงยิ่งขึ้น

ประเทือง สังข์นาค (2545 : 18) ได้กล่าวว่างานวิชาการเป็นงานสำคัญสำหรับสถานศึกษา เพราะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิด ในการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของการศึกษา กระบวนการบริหารงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนา การดำเนินการสอน การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา และการวัดผลประเมินผล รวมทั้งติดตามผลการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุโรจน์ (2545 : 7) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา จึงอยู่ที่งานวิชาการซึ่งประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งส่งเสริมงานด้านวิชาการ รวมงานด้านการวัดและประเมินผล ขั้นตอนการดำเนินงานด้านวิชาการ จะมีขั้นการวางแผนงานด้านวิชาการ ขั้นการจัดและดำเนินการ และขั้นส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการ หลักการบริหารงานด้านวิชาการคือ หลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วินิจ เกตุขำ (2546 : 1) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการ คือการบริหารกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับ การเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนเกิดผลดีมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จึงสามารถสรุปความสำคัญของงานวิชาการได้ว่า งานวิชาการเป็นงานสำคัญสำหรับสถานศึกษาโดยการใช้ศาสตร์และศิลป์มาเป็นหลักการบริหารในการจัดเรียนรู้ให้เกิด

ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนซึ่งอาจกล่าวได้ว่างานวิชาการเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสำเร็จของการบริหารการศึกษาของโรงเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายของงานวิชาการ

การกำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารดำเนินไปตามเป้าหมาย บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอน อันจะนำไปสู่ประสิทธิผลในการจัดการศึกษา ซึ่งมีผู้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 36) ได้ให้ความเห็นแนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายงานวิชาการไว้ว่า สถานศึกษาควรมีการดำเนินการ 6 ประการคือ 1) ทำการวางแผนงานวิชาการ 2) การบริหารงานวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน 6) การประเมินผลงานวิชาการ อนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2540 : 20 - 21) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อาจจำแนกออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้ 1) การจัดกระบวนการบริหารวิชาการ ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจของงานบริหารที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่องานวิชาการ ซึ่งกระบวนการบริหารงานวิชาการได้แก่การวางแผนวิชาการ การติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการและการประเมินผล 2) การจัดและพัฒนางานวิชาการได้แก่ การจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน การพัฒนาการวัดผลประเมินผล เช่นการวิเคราะห์ข้อสอบ การทำธนาคารข้อสอบ การจัดทำโครงการและสอนซ่อมเสริม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การจัดห้องสมุด การจัดสื่อการสอน การจัดรวบรวมเอกสารการสอน คู่มือครู และการนิเทศการสอน 3) การส่งเสริม และควบคุมงานวิชาการได้แก่ การจัดโรงเรียน เช่น อาคาร บริเวณ เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ การดูแลครูประจำชั้นเรียนได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ การควบคุมดูแลครูให้ปฏิบัติงานไม่ให้เกิดการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทดลองใช้วิธีการสอนแบบใหม่ ๆ การตรวจตราการทำงานของครูและการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ การประชุมผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือ การจัดบริการเพื่อช่วยเหลืองานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมให้มีการสอนซ่อมเสริมให้มีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 3 - 4) กล่าวว่าขอบข่ายการบริหารงานด้านวิชาการประกอบด้วย 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การจัดการบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดผลและประเมินผล

กมล ภูประเสริฐ (2544 : 9) กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การบริหารหลักสูตร การบริหารการเรียนการสอน การบริหารการประเมินผลการเรียน การบริหาร

การนิเทศภายในสถานศึกษา การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ การบริหารการวิจัย พัฒนาการบริหาร โครงการทางวิชาการอื่น ๆ การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ และการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก:33-38) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ผูกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาการเรียนจากประสบการณ์จริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องมีการผสมผสานความรู้ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรม โดยจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือ เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอนตามความเหมาะสมจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้น การนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่นนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนร่วมกันหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ส่งเสริม พัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนได้แก่กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล แต่ละ รายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการ เรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการ

สอนโดยการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน จัดให้มีการเทียบโอนทักษะและ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น รวมทั้งสถานประกอบการอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษากำหนด และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

ธีระ รุญเจริญ (2546 : 71) กล่าวถึงขอบข่ายและภารกิจของงานวิชาการ สรุปได้คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4) การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 5) การพัฒนาการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 33 -34) มีขอบข่ายและภารกิจ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องนำไปปฏิบัติดังต่อไปนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปได้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารและครูจะต้องทำความเข้าใจกับขอบข่ายของงานวิชาการ จะเห็นได้ว่าขอบข่ายงานวิชาการเป็นงานที่คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยมีลักษณะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน

บทบาทและหน้าที่ของครูเกี่ยวกับงานวิชาการ

บทบาทและหน้าที่ครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545(2545 :13 -17, 30,37) ในการประกอบวิชาชีพครูนอกจากจะมีมาตรฐานวิชาชีพครูเป็นแนวทางการดำเนินงานแล้วพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้มีหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ด้วย ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องยึดถือเป็นแนวทาง การปฏิบัติเช่นเดียวกันซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด รวมถึงจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด รวมถึงจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

2. จัดสาระการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา กล่าวคือ

2.1 ความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชนชาติ สังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

2.3 ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

2.4 ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

2.5 ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

3. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

6. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ ด้านต่างๆ ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

7. จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและวิทยาการประเภทต่างๆ

8. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาการเรียนตามศักยภาพ
9. จัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา
10. จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยสาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม
11. ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน
12. พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา
13. พัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
14. ปฏิบัติงานและประพฤติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู การดำเนินงาน การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชุมชนตามแนวทางที่กล่าวมาแล้วเป็นบทบาทของครู ซึ่งถือว่าเป็นบุคลากรหลักในการปฏิรูปการศึกษา สามารถดำเนินได้เลยตลอดเวลา โดยไม่ต้องรอคำสั่งหรือทิศทางจากกระทรวง หรือหน่วยงานต้นสังกัดแต่อย่างใด เนื่องจากสิ่งที่ปรากฏเป็นแนวทางจัดการศึกษาอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ล้วนเป็นหลักวิชาที่ครูผู้ประกอบวิชาชีพครู หรือ ครูมีอาชีพได้ศึกษาเล่าเรียนและฝึกอบรมล้วนแล้วทั้งสิ้น ถ้าครูได้เริ่มเปลี่ยนแปลงหรือปฏิรูปการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเสียแต่บัดนี้ก็จะเป็นการเรียก "ความเป็นมืออาชีพ" ของครูกลับคืนมา คุณภาพและมาตรฐานการประกอบอาชีพของครูก็จะสูงขึ้น ทำให้ครูมีศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับนับถือและไว้วางใจจากสาธารณชนโดยทั่วกัน

นวลจิตต์ เขวกีรติพงศ์ (2543 : 21 - 26) กล่าวว่าในพระธรรมปิฎกท่านได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของครูโดยเชื่อมโยง จากสาระสำคัญของปรัชญาพื้นฐานไว้ว่า ครูจะต้องทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตร ผู้ให้ความช่วยเหลือ พยายามสรรหาอุบายกลวิธีและอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งหมายถึงการเลือกใช้วิธีการสอนเทคนิคการสอน และสื่อการสอนเป็นสิ่งเร้า เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจถึงสภาวะปัญญาอย่างได้ผลที่สุด โดยครูจะต้องระลึกลูกอยู่เสมอว่านักเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในฐานะเป็นผู้ที่ต้องเรียนรู้เป็นผู้สร้างปัญญาให้กับตนเอง จึงต้องให้นักเรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมและลงมือกระทำให้มากที่สุด ดังนั้นครูจะต้องคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด อุปนิสัยต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อจัดสภาพการเรียนรู้และกลวิธีการสอนต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างได้ผลดีที่สุด และเนื่องจากปัญญาไม่ใช่สิ่งของที่หยาบยื่นให้กันได้แต่จะเกิดการมีโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการใช้ความคิดและซักถาม ได้ตอบสืบเสาะค้นหาความจริงต่าง ๆ ด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ครูต้องไม่บังคับให้เชื่อหรือทำตามในสิ่งที่ครูสั่งอย่างไรเหตุผลครูต้องไม่เบียดเบียนต่อการถูกซักถามและอธิบายเหตุผล ต้องเปิดใจให้ยอมรับได้กับความคิดเห็นที่หลากหลาย และต้องเป็นผู้ช่วยเหลือในการผสมผสานและจัดระบบข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระเบียบและลงตัว พระพุทธเจ้าทรงเป็นครูที่รับบทบาทดังกล่าวนี้ในการอบรมสั่งสอนบุคคลผู้มาเข้าเฝ้าและพุทธสาวกอย่างสม่ำเสมอ

จักรพรรดิ วิชา (2544 : 4 - 6) กล่าวถึงบทบาทของครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไว้ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด รวมถึงจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
2. จัดสาระการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา
3. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันแก้ปัญหา
5. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
6. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่พึงงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
7. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียน

เกิดการการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันได้

8. จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา และและผู้ปกครอง รวมทั้งบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย

9. จัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคุมไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา

10. จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาของชุมชนสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนสังคม และประเทศชาติ โดยสาระของหลักสูตรเป็นทั้งทางด้านวิชาการและทางด้านวิชาชีพ

11. ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

12. เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

13. พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

14. พัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ยนต์ ชุ่มจิต (2545 : 71-79) ได้กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครูตามรูปคำภาษาอังกฤษ "TEACHER" โดยอธิบายความหมายของตัวอักษรแต่ละตัวในคำดังกล่าว ดังต่อไปนี้

T (Teaching) การสอนหมายถึงการอบรมสั่งสอนศิษย์ ให้มีความรู้ ความสามารถในวิชาการทั้งหลายทั้งปวงซึ่งถือเป็นงานหลักของครูทุกคนทุกระดับชั้นที่สอน ตามระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณฯ และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พุทธศักราช 2526 ข้อ 3 กำหนดไว้ว่า "ครูต้องตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดี ด้วยความเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนเองให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้ " และในข้อ 6 กำหนดไว้ว่าครูต้องถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและปิดบังอำพรางไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ

E (Ethics) จริยธรรม หมายถึง การที่ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการอบรม ส่งเสริม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียนซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของครู

นอกจากครูอาจารย์จะต้องอบรมส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีจริยธรรมแล้ว ครูอาจารย์ทุกคนจะต้องประพฤติตนให้เป็นผู้มีจริยธรรมอันดีงาม และเหมาะสมด้วย เพราะพฤติกรรมอันเหมาะสม อาจารย์ได้แสดงออกจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการปลูกฝังศรัทธาให้แก่ศิษย์เพื่อศิษย์จะได้นำเอาไปเป็นแบบอย่างสำหรับการปฏิบัติต่อตนเอง

A (Academic) วิชาการหมายถึง การที่ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในทางวิชาการ ทั้งของตนเองและในด้านความเจริญงอกงามของศิษย์ ความจริงงานของครูอาจารย์เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการอยู่ตลอดเวลา เพราะอาชีพครูต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการประกอบวิชาชีพนั้น ดังนั้นครูอาจารย์ทุกคนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ หากไม่กระทำเช่นนั้น จะทำให้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนจากมหาวิทยาลัยนั้นล้าสมัย ไม่ทันความเปลี่ยนแปลง วิชาการใหม่ ๆ ซึ่งมีอยู่อย่างมากมายในปัจจุบัน

C (Cultural Heritage) การสืบทอดวัฒนธรรม หมายถึง ครูอาจารย์ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมกล่าวคือ ครูอาจารย์ต้องทำหน้าที่และความรับผิดชอบในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งให้ตกทอดไปสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไปวิธีการที่ครูอาจารย์กระทำมีอยู่ 2 แนวทางด้วยกันคือ

- 1) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี อันดีงามอย่างถูกต้องอยู่เสมอ
- 2) การอบรมสั่งสอนศิษย์ ให้เป็นผู้เข้าใจวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทยอย่างถูกต้องและในเวลาเดียวกันก็กระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามแบบฉบับที่บรรพบุรุษได้ยึดถือปฏิบัติกันมา

H (Human Relationship) มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ครูอาจารย์ต้องทำตัวให้เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลทั่วไป เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้ครูอาจารย์ สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่การงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านส่วนตัวและส่วนรวมโรงเรียนได้ถ้าผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแล้ว โรงเรียนนั้นจะสามารถพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว

E (Evaluation) การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนการสอนนักเรียน หน้าที่และความรับผิดชอบนักเรียนในด้านนี้ถือว่ามีความสำคัญยิ่งอีกประการหนึ่ง เพราะการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นการวัดความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ในด้านต่างๆ ถ้าหากครูสอนแล้วไม่มีการวัดผลครูก็ไม่สามารถที่จะทราบได้ว่าศิษย์ของตนมีความเจริญก้าวหน้ามากน้อยเพียงไร ครูจึงควรระลึกอยู่เสมอว่า " ณ ที่ใดมีการสอนที่นั่นต้องมีการประเมิน "

R (Research) การวิจัย หน้าที่และความรับผิดชอบของครูในด้านนี้ หมายถึง การที่ครูต้องเป็นนักแก้ปัญหาเพราะ การวิจัยเป็นวิธีการแก้ปัญหา และการศึกษาหาความรู้จริงที่เชื่อถือได้โดยใช้

วิธีการที่เชื่อถือได้การวิจัยของครูในที่นี้ อาจจะเป็นเพียงการค้นหาสาเหตุต่างๆ ที่นักเรียนมีปัญหา ไปจนถึงการวิจัยอย่างมีระบบในชั้นสูงก็ได้ สาเหตุที่ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านนี้ด้วย ก็เพราะในการเรียนการสอนวิชาต่างๆครูจะต้องค้นพบปัญหาอยู่เสมอเช่นปัญหาเด็กไม่ทำการบ้าน เด็กหนีเรียนเด็กที่ชอบรังแกเพื่อนและชอบที่จะลักขโมย เป็นต้น พฤติกรรมต่างๆเหล่านี้ถ้าครูอาจารย์ สามารถแก้ไขได้ก็จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

S (Service) การบริการ หน้าที่ และความรับผิดชอบของครูในด้านนี้ ส่วนใหญ่เป็นการให้บริการแก่ศิษย์และผู้ปกครอง แต่ในบางโอกาสก็จำเป็นต้องให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น ด้วยงานบริการที่ครูอาจารย์อาจจะต้องทำนอกเหนือจากการบริการแก่ศิษย์มีหลายประการเช่นการ ให้บริการความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นทั้งในด้านความรู้ทางอาชีพสุขภาพอนามัย การให้คำปรึกษาหารือ และการร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนเป็นต้นนอกจากนี้ครูอาจารย์ที่ทำการสอนในท้องถิ่น ชนบทอาจให้บริการด้านแรงงานอีกด้วยเช่นร่วมมือกับชาวบ้านเพื่อช่วยกันพัฒนาสิ่งที่เป็น สาธารณประโยชน์เป็นต้น

คณิงใจ กฤษณา (2547:75 - 76) กล่าวว่า บทบาทของครูจะต้องเป็นไปตามแนวทางการ จัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญของผู้เรียนภายใต้ แนวคิดที่ว่า " ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ และศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ " หรือ " ผู้เรียนเป็นสำคัญ " ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพต้องจัดให้สอดคล้องกับความถนัดความสนใจให้มีการ ผักผ่อนพักชะงะกระบวนการคิดและการเรียนรู้ที่บูรณาการกับชีวิตจริง รวมทั้งต้องปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและวิธีการประเมินที่หลากหลายเหมาะสม ซึ่งแนวคิดและกระบวนการดังกล่าวต้องอาศัย ครูเป็นผู้วางแผนในการจัดกระบวนการเรียนรู้และกลไกต่างๆ ให้กับผู้เรียนโดยพิจารณาจากพื้นฐาน ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้นบทบาทของครูคงไม่ใช่ผู้ที่ถ่ายทอดความรู้หรือสอนหนังสืออีกต่อไป แต่จะต้องเป็นบทบาทในการสอนคนให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ถึงพร้อมด้วย ความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม มีวัฒนธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขตามความ มุ่งหมายของการจัดการศึกษา เมื่อเป็นเช่นนี้ ครูจะต้องมีบทบาทในลักษณะดังต่อไปนี้

1. นักวิชาการที่ต้องรอบรู้ และแม่นยำในเรื่องหาวิชา และหลักสูตรที่รับผิดชอบมีความใฝ่รู้ ตลอดเวลา รวมทั้งสามารถแนะนำแหล่งความรู้ต่างๆ แก่ผู้เรียน
2. นักเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องรู้จักผลิตจัดหาและเลือกใช้สื่อและนวัตกรรมต่างๆนำมา ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลาย

3. นักจิตวิทยาที่ต้องเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียน ความต้องการและความสนใจคอยสังเกตและช่วยเหลือแนะนำและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามความถนัดและความสนใจและเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละคนรวมทั้งช่วยแนะแนวและแก้ไขปัญหาต่างๆให้กับผู้เรียนได้

4. นักฝึกอบรมที่ต้องจัดกระบวนการกลุ่ม เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ฝึกฝนและใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อการพัฒนาทักษะต่างๆ

5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องคอบบรมบ่มนิสัย แนะนำปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ถูกต้องดีงาม รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของการดำเนินชีวิตแก่ผู้เรียน

6. นักประสานงานที่ดีต้องมีมนุษยสัมพันธ์เพื่อประสานงานกับชุมชน ภูมิปัญญาและหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำทรัพยากรเหล่านี้มาส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียน

7. นักประเมินผลที่ดีต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักของการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม

หน้าที่และความรับผิดชอบของครูตามทัศนะโดยทั่วไปคือ

1. สอนศิลปะวิทยาการต่างๆ ให้แก่ศิษย์ หน้าที่และความรับผิดชอบของครูในข้อนี้เป็นที่เข้าใจของบุคคลทั่วไป และถือว่าเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของครูโดยตรง กล่าวคือ บุคคลใดก็ตามที่เข้ามาประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีหน้าที่สั่งสอนศิลปะวิทยาการแก่ศิษย์เป็นประการสำคัญ หากมิได้ทำหน้าที่ดังกล่าวแล้วความเป็นครูก็จะมีบังเกิดแก่ตนเอง การอบรมสั่งสอนศิษย์นั้น นอกจากจะสั่งสอนวิชาความรู้แล้ว จะต้องแนะนำวิธีการคิดแก้ปัญหาหรือสอนให้ศิษย์เป็นคนดีคิดเป็นทำเป็น โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางกายและจิตใจ เพื่อเน้นให้เป็นพลเมืองดี

2. ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ที่ดีงามแก่ศิษย์ การฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์นั้น เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของครูทุกคนต้องกระทำควบคู่ไปกับการสอนวิทยาการต่างๆ ครูอาจารย์ทุกคนต้องถือว่า เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของตนโดยตรงจะละทิ้งหรือปล่อยปละละเลยไปมิได้ หากครูอาจารย์มุ่งสอนแต่ ความรู้โดยมิได้ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์ ศิษย์จะมีแต่ความรู้แต่ขาดคุณธรรม คนที่มีความรู้แต่ขาดคุณธรรมย่อมไม่เป็นที่ปรารถนาของสังคม ในทางตรงกันข้ามกลับเป็นอันตรายต่อสังคมอย่างมาก หากครูอาจารย์คนใดปล่อยให้ศิษย์ของตนเป็นเช่นนั้น ก็เท่ากับว่าครูอาจารย์ผู้นั้นเป็นผู้มีส่วนร่วมในการทำลายสังคมด้วย

3. ปกครองดูแลความทุกข์สุขของศิษย์ เด็กนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้านได้รับการดูแลเอาใจใส่ความทุกข์สุขจากมารดา บิดา หรือผู้ปกครองเมื่ออยู่ที่โรงเรียนจึงต้องเป็นหน้าที่ของครูอาจารย์ทุกคนที่จะต้องดูแลเอาใจใส่ความสุข ความทุกข์ของศิษย์ให้ทั่วถึงอย่างสม่ำเสมอ

4. การประเมินผลความก้าวหน้าของศิษย์ การประเมินผลความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ ถือว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบสำคัญของครูอาจารย์อีกประการหนึ่ง ทั้งนี้เพราะถ้าหากปราศจากการประเมินผลเสียแล้ว อาจารย์ก็ไม่สามารถทราบได้ว่าศิษย์ของตนมีความเจริญก้าวหน้าเพียงใด ดังนั้นถือว่าการประเมินผลความเจริญก้าวหน้าของศิษย์เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของครูอาจารย์ทุกคนต้องกระทำเป็นระยะๆ ตลอดเวลาที่มีการเรียนการสอน

5. แผนแนวการศึกษาและอาชีพแก่ศิษย์ เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและบุคลิกภาพเมื่อเป็นเช่นนี้ หากครูอาจารย์ช่วยให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามและประสบความสำเร็จในชีวิตค่อนข้างสูง หน้าที่ของครูอาจารย์ในด้านนี้คือการแนะแนวการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาความสามารถ ความถนัดและบุคลิกภาพของตนเอง

6. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเจริญงอกงามของศิษย์ กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดให้นักเรียนสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรและกิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ครูอาจารย์จัดให้นักเรียนได้เรียนรู้วิชาการต่างๆ ซึ่งอาจจัดในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้ ส่วนกิจกรรมนอกหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่มีส่วนสนับสนุนความเจริญงอกงามของนักเรียนในหลายๆ ด้านเช่น การแข่งขันกีฬาภายใน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี รักษาดินแดน และการอยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น

7. ปฏิบัติงานในหน้าที่ และงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จเรียบร้อย และมีคุณภาพงานในหน้าที่ หมายถึง งานที่ครูอาจารย์ต้องทำเป็นประจำ ควบคู่กับการสอน เช่น งานตรวจสมุดแบบฝึกหัดนักเรียน ทำบัญชีเรียกชื่อ สมุดประจำชั้น สมุดประจำตัวนักเรียนและระเบียบนักเรียน เป็นต้น ส่วนงานที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง งานใดๆ ก็ตามที่อยู่บังคับบัญชามอบให้ทำ เมื่อได้รับมอบหมายแล้วต้องถือว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบ ต้องกระทำงานนั้นให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพทุกครั้ง

8. ดูแลสอดส่องป้องกันภัยพิบัติมิให้บังเกิดแก่ทรัพย์สินของโรงเรียน ทรัพย์สินของโรงเรียน คือ ทรัพย์สินของทางราชการซึ่งได้มาจากภาษีอากรของประชาชนทั่วประเทศ ครูอาจารย์ในโรงเรียนใดก็คือเจ้าของโรงเรียนนั้น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของครูอาจารย์ทุกคนที่จะช่วยกันรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนทุกสิ่งทุกอย่าง ให้อยู่เป็นปกติเช่นเดียวกับทรัพย์สินที่บ้านของตนเอง

9. เสริมสร้างสมรรถภาพทางวิชาการให้แก่ตนเองอย่างสม่ำเสมอ หน้าที่ของครูอาจารย์ในข้อนี้ถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเองด้วย โดยครูอาจารย์ทุกคนต้องรำลึกอยู่เสมอว่าวิชาที่ครูเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือสำหรับสอนคนหากเครื่องมือเก่าล้าสมัยและไร้คุณภาพผลผลิตคือความเจริญงอกงามของศิษย์ก็ด้วยคุณภาพไปด้วย ดังนั้นแม้ว่าครูอาจารย์ทุกคน

จะศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จปริญญามาจากวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยไหนก็ตามก็หาเป็นการเพียงพอไม่ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพราะความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาบางสิ่งบางอย่างอาจจะนำมาใช้ในสถานการณ์จริงไม่ได้เพราะล้าสมัยหรือไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีตลอดเวลา

10. การรักษาวินัยและการประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคล หน้าที่ของครูอาจารย์ในข้อนี้ถึงแม้ว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแต่ก็เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญยิ่งอีกข้อหนึ่ง เพราะถ้าหากว่าครูอาจารย์คนใดไม่สามารถควบคุมตนเอง ให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง ประพฤติตนไปในทางเสื่อมเสีย ฉะนั้นการไม่รักษาวินัยในตนเอง ประพฤติตนไปในทางที่เสื่อมเสียไม่เหมาะสมที่จะเป็นครู ชื่อเสียงเกียรติคุณของครูและสถาบันวิชาชีพครูก็จะพลอยเสื่อมเสียไปด้วย ฉะนั้นการรักษาวินัยและการประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไปเป็นหน้าที่ของครูอาจารย์ทุกคนที่ต้องสำรวมระวังอยู่ตลอดเวลา

สรุปได้ว่า ครูต้องมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่องานวิชาการทั้งของตนเองและของนักเรียนซึ่งความจริงแล้วงานของครูต้องเกี่ยวข้องกับวิชาการอยู่ตลอดเวลาเพราะวิชาชีพครูต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการประกอบวิชาชีพด้วยเหตุนี้ครูทุกคนจะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองประกอบกับกระทำตามบทบาทหน้าที่ในงานวิชาการของครูให้ครบถ้วน ซึ่งก็จะทำให้การพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษามีความเข้มแข็งต่อไปแต่การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

บทบาทของครูในการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาเพราะหลักสูตรเป็นเสมือนแม่บทที่มีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาทุกรูปแบบและทุกระบบ การศึกษาเป็นตัวกำหนดทิศทางให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของประเทศที่จัดให้กับเยาวชนนั้น มุ่งพัฒนาเด็ก เยาวชนไปในทิศทางใด ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน สังคมและประเทศชาติ หลักสูตรเป็นตัวนำในการที่จะให้เกิดความรู้ การถ่ายทอดวัฒนธรรม การเสริมสร้างทักษะ ปลูกฝังเจตคติ ค่านิยมและเสริมสร้างความเจริญเติบโตแก่ผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ๆ ด้าน สำหรับบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า หลักสูตร ไว้หลายท่าน ดังนี้

กรมวิชาการ (2535 : 1) ที่ได้กล่าวว่หลักสูตร หมายถึงประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้นให้นักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ มีทักษะเกิดความคิดและทัศนคติที่ดี อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามควรแก่

อรรถภาพ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 25) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ 1) หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งหมายไว้ 2) หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น 3) หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์ที่จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ กู๊ด (อ้างถึงในชุดพิมพ์เก็บบัง, 2548 : 19) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ 1) หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ ให้ผู้เรียนได้ศึกษา 2) หลักสูตร คือเค้าโครงทั่วไปของเนื้อหา หรือ สิ่งเฉพาะที่ต้องสอน ซึ่งทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็กเพื่อให้มีความรู้ จบชั้น หรือ ได้รับประกาศนียบัตร เพื่อให้เข้าเรียนต่อในวิชาชีพต่อไป

จากความหมายของหลักสูตร พอจะสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึงมวลงประสพการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกโรงเรียนก็ตามซึ่งเป็นประสบการณ์ที่จัดขึ้นนั้นต้องมุ่งเน้นในเรื่องคุณธรรม การเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้มีความรู้เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ดีและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาต้องสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ และเปลี่ยนตามธรรมชาติของการศึกษา ผู้สอนต้องปรับปรุงกระบวนการสอนและประเมินกระบวนการสอนของตนเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของผู้เปลี่ยนแปลงสถานศึกษา ควรดำเนินการจัดทำหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 28-30) ดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมี วิสัยทัศน์ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา กำหนดภาระหน้าที่ที่สำคัญของสถานศึกษา พร้อมด้วยเป้าหมายมาตรฐาน แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการและการติดตามผลกระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ เป็นกระบวนการที่ผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่สถานศึกษาสร้างขึ้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมีระบบและหน่วยสนับสนุนในการปฏิบัติงานเพียบพร้อมเช่นระบบคุณภาพ ระบบหลักสูตร สาระการเรียนรู้ การเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลเป็นต้นซึ่งวิธีดังกล่าวจะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

2. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ เป้าหมายมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษา กำหนดไว้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้จากช่วงชั้นให้เป็นรายปีหรือรายภาค และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ชัดเจน เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปออกแบบการเรียนการสอน

3. การกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี หรือรายภาค สถานศึกษานำมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระต่างๆจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

4. การออกแบบการเรียนการสอน โดยคาดหวังว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดี

5. การกำหนดเวลาและจำนวนหน่วยกิต สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรกำหนดจำนวนเวลาเรียนสำหรับสาระการเรียนรู้รายปีดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ควรกำหนดจำนวนสำหรับการเรียนตามสาระการเรียนรู้รายปีให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการสอนเพื่อเน้นทักษะพื้นฐานเช่นการอ่าน การเขียน การคิดเลข และการคิดวิเคราะห์ ซึ่งต้องจัดให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน ในแต่ละคาบเวลาไม่ควรใช้เวลายาวเกินความสนใจของผู้เรียน

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเริ่มทำงานเป็นทีมการสอนตามหัวข้อเรื่องจึงเป็นเรื่องสำคัญสามารถให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและใช้กระบวนการวิจัยควบคู่กับการเรียน นำผลงานมาแสดงซึ่งกันและกันในรูปแบบแฟ้มสะสมงาน

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ เป็นการเรียนมุ่งพัฒนาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแล้วจะต้องจัดการเรียนแบบบูรณาการเป็นโครงการ

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมตัวให้ผู้เรียนมีความพร้อมในด้านการศึกษาต่อไปในระดับสูงขึ้นหรือประกอบอาชีพ

6. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา ต้องดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นแนวทางการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพโดยมีหลักการการกำหนดวิสัยทัศน์ในการสร้างหลักสูตร กำหนดพันธกิจ เป้าหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดสาระการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาที่เรียนเพิ่มเติม และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี การออกแบบการเรียนการสอน การกำหนดเวลาเรียน และจำนวนหน่วยกิต มีการประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร โดยที่หลักสูตรจะต้องตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

ความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา คือ 1) การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากชีวิตจริงของตนเองเป็นการเรียนที่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข 2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดให้สถานศึกษาทำหน้าที่ในการจัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสามารถทำได้หลายวิธี แต่ที่นิยมนำมาใช้ ได้แก่ 1) พัฒนาหลักสูตรโดยส่วนกลางแล้วประกาศใช้ในโรงเรียนทั่ว ๆ ไป 2) พัฒนาหลักสูตรในชั้นเรียนภายในโรงเรียน 3) พัฒนาหลักสูตรโดยใช้วิธีฝึกอบบรมครูประจำการ 4) พัฒนาหลักสูตรโดยใช้วิธีการทางการนิเทศทางการศึกษา 5) พัฒนาหลักสูตรโดยการปรับปรุงประสบการณ์ของเด็กและการจัดการของโรงเรียน กรมวิชาการ (2545 : 6 - 7) ได้กำหนดขั้นตอน การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษาไว้ดังนี้ 1) ศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรว่ากำหนดสาระสำคัญไว้อย่างไร และมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างไร 2) วิเคราะห์ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ทั้งองค์ประกอบด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม 3) ศึกษาสภาพปัญหาของชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชน และสังคม 4) ปรับปรุงสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน 5) ตรวจสอบความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมกับมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาและมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6) วางแผนการจัดการเรียนการสอน ตามขอบข่ายสาระการเรียนรู้มาตรฐานการเรียนรู้ สัดส่วน เวลา และหน่วยกิต ตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดและ 7) พัฒนาแนวการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540 : 49 - 50) ได้กล่าวสรุปบทบาทของครูในการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ไว้ดังนี้

1. ครูจะต้องทำการพัฒนาหลักสูตรให้มีให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความต้องการ ความจำเป็นของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น
2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ สภาพทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของชุมชนตลอดจนนโยบายทางการศึกษาของรัฐ ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ปรัชญาการศึกษาความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนนำเอาหลักสูตรเดิมมาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุง
3. กำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาต้องร่วมกันพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน จากที่วิเคราะห์ไว้แล้ว จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้นๆ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไปและ

จุดมุ่งหมายเฉพาะแต่ละรายวิชา โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางกายและจิตใจตลอดจนการปลูกฝังนิสัยที่ดีงามเพื่อเน้นให้เป็นพลเมืองดี

4. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้เนื้อหาวิชาและประสบการณ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้อย่างมีสัมฤทธิ์ผลตามหลักของจิตวิทยาการเรียนรู้

5. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการระบุนิ่ววิธีการวัดผลประเมินผลต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้เพื่อจะได้มาตรฐานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันง่ายแก่การปฏิบัติ

6. จัดทำคู่มือครู เมื่อได้พัฒนาหลักสูตรเป็นรูปเล่มมีองค์ประกอบครบถ้วนแล้ว ครูแต่ละสาขาวิชาควรได้จัดทำคู่มือครูและสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ครูให้มีความมั่นใจในการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนวิชานั้น ๆ

7. การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ก่อนจะไปทดลองใช้ควรทำการประเมินผลหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ครูควรจะได้มีการพิจารณาเรื่องความชัดเจนของจุดมุ่งหมาย ความสมดุลของปริมาณเนื้อหาวิชาต่างๆ ให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสมและมีการประสานสัมพันธ์กันระหว่างความรู้ทางภาคทฤษฎีและกิจกรรมทางภาคปฏิบัติ เป็นการวิเคราะห์ตัวหลักสูตรว่าดีหรือไม่ มีคุณภาพเพียงใด

8. การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ก่อน นำหลักสูตรไปเผยแพร่ ควรได้นำไปทดลองใช้โดยเลือกโรงเรียนทดลองประมาณ 6 -10 แห่งและควรเป็นโรงเรียนที่มีสภาพแตกต่างกันออกไปเพื่อจะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องแน่นอนและมองเห็นปัญหาหลาย ๆ ด้านที่จะเกิดจากการพัฒนาหลักสูตร

9. การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรระหว่างที่ทำการทดลองใช้หลักสูตรใหม่ จะต้องมีการติดตามผลและคอยตรวจสอบผลที่ได้อยู่เสมอเพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรนั้นมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด มีจุดอ่อนตรงไหนบ้างเพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ได้หลักสูตรที่ดีและสมบูรณ์แบบที่สุดก่อนที่จะนำออกมาใช้ต่อไป

10. ครูจะต้องปรับปรุงแก้ไขหลังจากทดลองใช้หลักสูตร ตรวจสอบแก้ไขจะต้องทำกันอย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์และตรงตามแบบแผนที่วางไว้ การปรับปรุงแก้ไขจะต้องพิจารณาแก้ไขตั้งแต่โครงสร้างของหลักสูตร การเลือกเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมรวมทั้งการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนด้วย ในการนี้ข้อเสนอแนะของครูผู้ทำการทดลองใช้หลักสูตรย่อมเป็นประโยชน์ต่อครูในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเป็นอย่างมาก

11. อบรมเพื่อให้หลักสูตรใหม่ การเผยแพร่หลักสูตรใหม่ต้องเริ่มต้นจากการอบรมครูผู้สอนให้เข้าใจถึงการให้หลักสูตรใหม่ การใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมและถูกต้องกับเนื้อหาวิชา รวมทั้งทฤษฎีการสอนใหม่ ๆ ด้วยการฝึกอบรม ครูต้องใช้เวลาระยะหนึ่งเพื่อให้ได้ผลอย่างแท้จริง ต้องให้ครูผู้สอนเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และประโยชน์ของการพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริง

12. การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นการปฏิบัติที่ถึงตัวผู้เรียนโดยครูจะต้องนำเอาโครงสร้างของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์แล้วไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเรียกได้ว่าเป็นขั้นตอนของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ดังนั้นกิจกรรมและกระบวนการต่าง ๆ ของการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องได้รับการเตรียมการและดำเนินงานอย่างรอบคอบที่สุด

13. การประเมินผลการใช้หลักสูตรในระหว่างการใช้หลักสูตร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการนิเทศและติดตามผลอย่างใกล้ชิดทุกกระยะเมื่อพบปัญหาหรือข้อบกพร่องจะได้ปรับปรุงแก้ไขทันเหตุการณ์ไม่ปล่อยให้ปัญหาเรื้อรัง การประเมินผลอาจทำได้หลายวิธี เช่น การตรวจสอบการวิจัย การรายงาน การวิเคราะห์ การวินิจฉัย การสอบถาม เป็นต้น

14. การประเมินผลหลักสูตรเป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรว่าเมื่อได้นำหลักสูตรไปแล้วนั้นผู้ที่จบหลักสูตรนั้น ๆ ไปแล้วมีความรู้ความสามารถ ตามหลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่

15. การปรับปรุงหลักสูตร เมื่อมีการใช้หลักสูตรไประยะหนึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมและสังคมจนทำให้หลักสูตรขาดความเหมาะสมจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

ในทำนองเดียวกัน ปทีป เมธาคณวุฒิ (2545 : 67 - 68) ได้กล่าวว่าครูมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาอาจทำได้โดยผู้สอนในรายวิชานั้น ๆ การพัฒนาหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ผู้สอนทำได้ในทุกภาคการศึกษาและทุกวิชาที่สอนการพัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายในการให้การศึกษา เนื้อหาวิชาการกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลการสอนซึ่งครูมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรโดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้ 1) ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์ความต้องการและภูมิหลังของผู้เรียน 2) กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ต้องการพัฒนาและนำไปใช้ 3) ครูต้องเลือกเนื้อหาที่จะบรรจุไว้ในหลักสูตรให้เหมาะสม 4) จัดเนื้อหาวิชาให้สนองความแตกต่าง ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน 5) เลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยเฉพาะประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องและใกล้ตัวกับชีวิตจริง 6) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและนอกห้องเรียน

กรมวิชาการ (2545 :14-16) ได้กำหนด บทบาทของครูกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้ 1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจนเข้าใจกระจ่าง 2) ศึกษาหลักการ วิธีการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 3) ร่วมวางแผนพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา และร่วมพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา 4) ตรวจสอบความสอดคล้องสัมพันธ์กันของสาระที่จัดทำขึ้นตามสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชา และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) วางแผนการจัดการเรียนการสอน ตามขอบข่ายเนื้อหา

สาระมาตรฐานสัดส่วนของเวลาและหน่วยการเรียนรู้ 6) นำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลจริงในห้องเรียนโดยการเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้ และเหมาะสมกับผู้เรียน 7) วางแผน ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ได้ข้อมูลที่แสดงความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น และนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนต่อไป 8) ร่วมประเมินผลการใช้หลักสูตรกับสถานศึกษา

สรุปได้ว่า บทบาทของครูด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ในสถานศึกษาเป็นบทบาทของครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรในสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมายของหลักสูตร การนำหลักสูตรที่พัฒนาไปวิเคราะห์หาคุณภาพ การกำหนดสาระ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 21) กล่าวว่า การเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างการจัดองค์ประกอบต่างๆ ของการเรียนรู้และการสอน การตรวจสอบประสิทธิภาพ ของการเรียนการสอนจะทำได้โดย การประเมินผล และเมื่อผลที่ออกมายังมีความบกพร่องก็ต้องมีการปรับปรุงใหม่ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักผู้เรียนทุกคนที่มีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาความคิด และพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ของผู้เรียน

กรมวิชาการ (2544 :17-18) ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) ให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ค้นคว้า แสวงหาความรู้อย่างอิสระ 3) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกาวางแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกใช้วิธีการเรียนรู้หลากหลาย และเหมาะสมกับตนเอง 5) ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น มีทักษะกระบวนการคิด การจัดการ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข 6) ใช้สื่อที่หลากหลาย รวมทั้งภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 7) จัดกิจกรรมและเนื้อหาที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุลในลักษณะของบูรณาการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด หมายถึงการกำหนดจุดหมายกิจกรรมแหล่ง เรียนรู้และการวัดผลประเมินผลที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์ เพื่อการเรียนรู้เต็มความสามารถสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน วิเศษ ชินวงศ์ (2545 : 36) และ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดไว้ ดังนี้ 1) ครูต้องศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม 2) จัดหลักสูตรให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ 3) จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาได้เต็มศักยภาพ 4) ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน และธรรมชาติของเนื้อหาวิชารวมทั้งส่งเสริมการจัดแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต 5) ประเมินผู้เรียนจากพัฒนาการและพฤติกรรมตามสภาพจริง ซึ่งหลายฝ่ายมีส่วนร่วมโดยมีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แฟ้มสะสมงาน สังเกต สอบถาม สัมภาษณ์ ทดสอบเพื่อนช่วยประเมิน การประเมินตนเอง เป็นต้น 6) ใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยมีรูปแบบ และวิธีการ เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสม จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน สามารถเรียน พัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนแต่ละคนมีธรรมชาติที่แตกต่างกันทั้งในด้านวินัยวุฒิภาวะ ความถนัด ความสนใจ และวิธีการเรียนรู้ รวมทั้งการดำเนินชีวิตและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ เต็มศักยภาพและเรียนรู้อย่างมีความสุข ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกับการเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ด้วยโครงงาน โดยการจัดการเรียนรู้ในทุกช่วงชั้น ให้เป็นไปตามสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาประกอบการเรียนการสอน

แนวปฏิบัติในเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ กรมวิชาการ (2546 :36 - 37)

1. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน มีกัมพูชา กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริงการส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ เครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
3. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศ ที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน

4. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

ทฤษฎีการสอนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนในทุกสาขา ซึ่งรัชชี่ (อ้างถึงใน โชคชัย พักโต, 2548 : 35) ได้สรุปทฤษฎีการสอนไว้ 3 ลักษณะดังต่อไปนี้ คือ 1) ทฤษฎีการสอนเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจ 2) ทฤษฎีการสอนที่ให้ตัวแบบแก่นักเรียน 3) ทฤษฎีการสอนที่เน้นการวางเงื่อนไข ยังมีทฤษฎีการสอนที่น่าสนใจอีก ซึ่งโพล์ (อ้างถึงใน โชคชัย พักโต, 2548 : 35) ได้เรียงลำดับทฤษฎีการสอนแห่งวิวัฒนาการไว้ 4 ทฤษฎี ดังนี้ 1) ทฤษฎีการสอนแบบฝึกวินัยปัญญา 2) ทฤษฎีการสอนที่เน้นประสบการณ์เดิม 3) ทฤษฎีพฤติกรรมการสอน 4) ทฤษฎีการสอนความรู้ความเข้าใจ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปของหลักสูตรนี้ ครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนของผู้เรียน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งครูเป็นเพียงผู้กำหนดดูแล และแนะแนวทางให้กิจกรรมเป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยเน้นในเรื่องการสอนคนไม่ใช่สอนหนังสือ ต้องพยายามฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีการสอนที่ครูนำมาใช้ต้องให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน กิจกรรมที่ปฏิบัติเนื้อหาสาระของแต่ละวิชา รวมทั้งจุดประสงค์ของการเรียนแต่ละครั้งเป็นสำคัญ

บทบาทของครูในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผล มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน เป้าหมายสำคัญของการวัดผลประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือเพื่อพัฒนานำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระต่าง ๆ โดยการนำผลการประเมินไปปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนโดยตรง

ความหมายของการวัดผลประเมินผล การวัดผลและประเมินผล เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องกับกิจกรรมการเรียนการสอนเพราะ เป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุผล และประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเพียงใด

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2540 : 15) ได้กล่าวว่า การวัดผลเป็นการกำหนดค่าหรือตัวเลขให้กับสิ่งใด ๆ เพื่อแทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณสมบัติที่ต้องการวัด ส่วนการประเมินผล เป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ในลักษณะดีหรือไม่ดีน่าพอใจหรือไม่เพียงใด ดังนั้นการวัดผลและการประเมินผล จึงมีความหมายที่แตกต่างกัน โดยที่การวัดผลจะเป็นการเปรียบเทียบ ส่วนการประเมินผลจะเป็นการกำหนดคุณค่า และทั้ง 2 กิจกรรมจะทำงานคู่กันเสมอ

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542 : 106) ได้กล่าวว่า หน้าที่ของผู้บริหารในด้านการวัดผลและประเมินผลคือ การส่งเสริมให้ครูรู้จักหลักการและวิธีการวัดผลและประเมินผล นอกจากนั้นตัวผู้บริหารจะต้องมีความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลด้วย เพราะจะได้เข้าใจและสามารถแนะนำครูผู้สอนได้ ผู้บริหารจะต้องช่วยบริการและอำนวยความสะดวก ในการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการ

สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลต่าง ๆ จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาคือการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารและบุคลากร ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จึงต้องศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลนั้นมาปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ ความต้องการและความรู้ความสามารถของผู้เรียน

ล้วนและอังคณา สายยศ (2543 : 1) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่นำผลการวัดไปเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วตัดสินใจอย่างมีคุณธรรมว่าสิ่งนั้น ดีหรือเลว เก่งหรือไม่เก่งผ่านหรือไม่ผ่าน ในการประเมินผลนั้นก็จะแบ่งเป็น 2 อย่าง คือ 1) การประเมินผลย่อยและ 2) การประเมินผลรวม

ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2544 : 1) กล่าวว่า การวัดผลคือ การกำหนดสัญลักษณ์หรือตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น กำหนดตัวเลข 1 ให้กับเพศชาย และเลข 2 ให้กับเพศหญิง หรืออาจใช้เครื่องมือไปวัดให้ได้ตัวเลขแทนคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น ใช้ไม้บรรทัดวัดความกว้างของหนังสือได้ 3.5 นิ้ว ใช้เครื่องชั่งวัดน้ำหนักของหมูได้ 0.5 กิโลกรัมใช้แบบทดสอบวัดความรู้ในวิชาภาษาไทยของเด็กชายแดงได้ 42 คะแนน และในการวัดผลมีอยู่ 2 ประเภทคือ 1) วัดทางตรง วัดคุณลักษณะที่ต้องการโดยตรง เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก และ 2) วัดทางอ้อม วัดคุณลักษณะโดยตรงไม่ได้ ต้องวัดโดยผ่านกระบวนการทางสมอง เช่น วัดความรู้ วัดเจตคติ วัดบุคลิกภาพ

คมสันต์ ถานกางสุย (2545 : 6) กล่าวว่า งานทะเบียนวัดผลและประเมินผล หมายถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านวัดผลการเรียนของผู้เรียนและทำการประเมินผล เพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบ โดยระบบของงานทะเบียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญมีอยู่ 7 ระบบ ซึ่งได้แก่ 1) ระบบงานทะเบียนนักเรียน 2)ระบบงานทะเบียนรายวิชา 3)ระบบงานจัดแผนการเรียน 4)ระบบงานตารางสอน 5)ระบบงานทะเบียนเรียน 6)ระบบงานประมวลผลการเรียน 7)ระบบงานรายงานผลการเรียน

กรมวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545:8) ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2544 ว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานที่กำหนดไว้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กรมวิชาการ (2545 : 24 - 27) กำหนดไว้ดังนี้ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษา จะต้องจัดทำ หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียน ของสถานศึกษา

เพื่อให้บุคลากร ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกันสถานศึกษาต้องมี ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อให้เป็นข้อมูลในการสร้างความมั่นใจ เกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้นเรียนคือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมอัน พึ่งประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ดังนั้นการวัดผลและ ประเมินผลจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ ของผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจาก โครงการ หรือ แฟ้มสะสมงาน สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินโดย ความเห็นของ คณะกรรมการสถานศึกษา การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบ ความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้น รายปี และช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เป็น แนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน และคุณภาพของผลการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการ ประเมิน ระดับช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนชั้นกรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่ม สาระต่างๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม ตลอดจนจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ การเรียนการสอนซ่อมเสริมด้วย การประเมินคุณภาพระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคน ที่เรียนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติ ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ข้อมูล ที่ได้จากการประเมินจะนำไปในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาในแต่ละแห่ง การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีเกณฑ์ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1,2 และ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (จบการศึกษาภาคบังคับ) ดังนี้คือ

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระและได้รับการตัดสินผลการ เรียนให้ได้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
2. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด
3. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

4. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา

กำหนดเอกสารหลักฐานการศึกษา สถานศึกษาต้องพิจารณาจัดทำเอกสารการประเมินผลการเรียนเพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนตามที่ได้เห็นสมควรเช่น เอกสาร แสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในรายวิชาต่างๆ แบบรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นรายบุคคล ระเบียบสะสมแสดงพัฒนาการด้านต่าง ๆ และแบบแสดงผลการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น ทั้งนี้มีการกำหนดเอกสาร หลักฐานการศึกษา ที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องใช้เหมือนกัน เพื่อประโยชน์ในการสื่อความเข้าใจที่ตรงกันและการส่งต่อได้แก่ แสดงผลการเรียน เอกสารแสดงวุฒิการศึกษา แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษากาด บังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากความหมายดังที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการในการหาความเชื่อมั่นในการเปรียบเทียบความรู้ ความสามารถ โดยอาศัยเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งในการสำรวจรายละเอียดที่ต้องการ และการประเมินผล หมายถึง กระบวนการของการตัดสินใจ วินิจฉัย และการตีความหมายของสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีเหตุผล โดยใช้ความเที่ยงตรง ความยุติธรรมของผู้ประเมินเป็นสำคัญ ซึ่งอาศัยข้อมูลจากการวัดผล ดังนั้นการวัดผลและประเมินผลการศึกษา จึงเป็นภาระที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจและจัดดำเนินการให้มีการวัดผลและประเมินผลภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพ บริสุทธิ์และยุติธรรม

บทบาทของครูในการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยเป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งครูผู้สอนต้องนำมาใช้เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาพฤติกรรมนักเรียนและพัฒนาสติปัญญาความสามารถของผู้เรียน ซึ่งนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

ผ่องพรรณ ดัยมงคลกุล (2543 : 21) กล่าวว่า การวิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบระเบียบ เพื่อทำความเข้าใจปัญหาและแสวงหาคำตอบ เป็นกระบวนการที่อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลัก ทั้งนี้มีเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ

1. เพื่อค้นพบความรู้ ความจริง ซึ่งอาจจะเป็นการค้นพบความรู้ใหม่ที่เพิ่มพูนขึ้นจากองค์ความรู้ที่มีอยู่แล้วหรือเป็นการพัฒนาตรวจสอบ ประเมิน ขยายความรู้ที่ได้ค้นพบมาก่อนแล้ว

2. เพื่อนำความรู้ที่ได้ค้นพบมาก่อนแล้วไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

วรรณวิไล พันธุ์สีดา(2543:6)กล่าวว่าการวิจัยในชั้นเรียนคือ กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ

ประวิต เอรารวรรณ (2543 : 3 - 4) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนคือ การศึกษาค้นคว้าของครูซึ่งจัดว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา (Problem solving) การจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน หรือพฤติกรรมของนักเรียนและคิดวิเคราะห์ (Critical thinking) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนโดยมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การแสวงหาคำตอบจากปัญหาหรือข้อสงสัยของครูและคิดค้นนวัตกรรมเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาจัดการเรียนการสอน

ครุรักษ์ ภิมย์รักษ์ (2544 : 4) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาทของครูในการแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียน โดยทำพร้อมๆ กันไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ ด้วยกระบวนการที่เรียบง่ายและเชื่อถือได้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

กาญจนา วัฒนายุ (2545 : 8) การวิจัย คือ การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยวิธีการที่มีระบบแบบแผนที่เชื่อถือได้ มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เพื่อให้ได้มาซึ่งเกณฑ์ทฤษฎีที่สามารถอ้างอิงและทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้

สมบุญ ตันยะ (2545 : 12) กล่าวว่า การวิจัยการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้การค้นหาคำจริงในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ เพื่อที่จะนำความรู้ความจริงนั้นไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา หรือเพื่อก่อให้เกิดความรู้หรือทฤษฎีใหม่

บัญชา แสงทวี (2545 : 7-8) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนว่า สามารถแบ่งกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น 4 ขั้นตอนสำคัญ ๆ ดังนี้ 1) วางแผน (plan) เป็นการกำหนดการทำงานที่ใช้ผลของการวิเคราะห์ และกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข ป้องกันหรือพัฒนามาจัดทำเป็นแผนการปฏิบัติงาน 2) ปฏิบัติตามแผน (Act) หลังจากที่ครูทำแผนการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูนำแผนที่กำหนดไว้ปฏิบัติ 3) สังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน (Observe) ขั้นตอนนี้ครูจะทำการสังเกตผลการปฏิบัติงานของตนพร้อมทั้งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้นวัตกรรม วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลที่ได้จากการใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหานั้น ๆ 4) สะท้อนความคิด (Reflect) ในขั้นตอนนี้ ครูจะนำผลที่ได้จากการใช้นวัตกรรมมาแปลผล อภิปรายผล โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมได้วิพากษ์วิจารณ์ ผลสรุปที่ได้จากขั้นตอนนี้ จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของครู

ลักษณะของงานวิจัยในชั้นเรียน

1. ปัญหาการวิจัยเกิดจากการทำงานในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งอาจเป็นปัญหาของผู้เรียน ที่ครูต้องการแก้ไขหรือปัญหาที่ครูพัฒนา

2. ผลจากการวิจัย เป็นสิ่งที่ครูสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้

3. การวิจัยในชั้นเรียนดำเนินไปพร้อมกับการเรียนการสอน กล่าวคือ สอนไปวิจัยไป แล้วเก็บข้อมูล บันทึกผลและนำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหา ตลอดจนเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ ต่อผู้อื่นได้

กรมวิชาการ (2545 : 12 - 19) กำหนดรายละเอียดของการวิจัยไว้ดังนี้ การวิจัยพัฒนาการเรียนรูู้ ในการจัดการเรียนรูู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา

ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขได้นั้น ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอว่า ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใดบ้างควรมีการแก้ไข กิจกรรมการเรียนรู้ใดให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้บ้าง กระบวนการที่ว่าเป็นการนำการวิจัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนนั่นเอง ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับข้อสรุปต่าง ๆ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่กำหนดให้เป็นภารกิจของผู้สอน ที่ต้องบูรณาการเข้าด้วยกันคือ ประการแรกจัดกระบวนการเรียนการสอน และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 24 (5) ประการที่สองทำวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาและประการที่สามนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน มาตรา 30 ดังนั้นการใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จึงเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็น ในกรณีที่ผู้สอนพบว่ากระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ที่กำลังดำเนินการอยู่มีปัญหา มาก หรือมีความจำเป็นต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน ซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนภูมิการใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โรงเรียนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายใน ของโรงเรียนนั้น ๆ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร และสื่อวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ผู้ที่สำคัญที่สุดในการทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนดำเนินไปได้ด้วยดี คือ ผู้บริหาร ซึ่งจะเป็นผู้ที่ระดมการมีส่วนร่วมของคนทุกฝ่าย ตั้งแต่ชุมชน ผู้สอน และผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่กำหนดทิศทางหรือ วิสัยทัศน์ จัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ การนิเทศติดตามผล และการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบกระบวนการดังกล่าว ถือว่าผู้บริหารได้นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษาในความรับผิดชอบ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2546 :13) กล่าวว่า การวิจัย หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อตอบคำถามหรือแก้ไขปัญหาที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

สรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบของครู กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมีการกำหนดปัญหา สาเหตุ การวางแผน ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวิจัยที่ใช้แก้ปัญหา การปฏิบัติตามแผนความรู้ งานวิจัยเป็นงานที่ครูหลายคนทำอยู่แล้วในชั้นเรียน เพียงแต่ไม่ได้ทำเป็นหลักฐานไว้ งานวิจัยไม่ใช่ งานใหม่สำหรับครูแต่เป็นงานที่ครูพบมาแล้วทั้งสิ้น เพราะเป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เพียงแต่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาใส่ใจสิ่งที่เกิดขึ้น และพยายามแสวงหาคำตอบจากปัญหานั้นแล้ว นำมาแก้ไข หรือพัฒนาเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนวัดไตรสามัคคี

โรงเรียนวัดไตรสามัคคี ตั้งอยู่เลขที่ 999 หมู่ที่ 1 ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราปราการ เขต 1 กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2520 มีเนื้อที่ 5 ไร่ 2 งาน ระดับการศึกษาที่เปิดสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (โรงเรียนขยายโอกาส) มีนักเรียนทั้งสิ้น 1,283 คน เป็นนักเรียน ชาย 514 คน เป็นนักเรียนหญิง 577 คน มีครูทั้งหมดจำนวน 42 คน วุฒิการศึกษาจบปริญญาโท 2 คน (ผู้บริหาร) จบปริญญาตรี 39 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 1 คน เป็นครูประจำการจำนวน 29 คน เป็นพนักงานราชการ 4 คน เป็นครูอัตราจ้าง 9 คน ครูที่สอนตรงตามเอกมี 6 คน

ข้อมูลชุมชน สภาพรอบ ๆ โรงเรียนวัดไตรสามัคคี เป็นที่พักอาศัย ซึ่งส่วนมากเป็นบ้านเช่าหรือห้องเช่า มีประชากรพักอาศัยอย่างหนาแน่น ส่วนมากเป็นประชากรต่างถิ่นที่ย้ายเข้ามาเพื่อทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป หรือรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ชุมชนมีปัญหา ต่อระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่สามารถรู้จำนวนประชากรที่แท้จริงได้ สถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากชุมชนดีพอสมควร เนื่องจากประชากรมาจากที่อื่นที่อยู่อาศัยจึงไม่แน่นอน ความผูกพันกับโรงเรียนจึงมีไม่มากเท่าที่ควร นักเรียนไม่คงที่ เนื่องจากมีการย้ายไปมาตลอดเวลา ซึ่งเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

โครงสร้างองค์กร โรงเรียนวัดไตรสามัคคีได้จัดโครงสร้างการบริหารออกเป็น 4 งานคือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร งานบริหารทั่วไป โดยมีการกำหนดภาระหน้าที่ของส่วนงาน และจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

วิสัยทัศน์ เราขอน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปรัชญา พากเพียร เรียนดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม

พันธกิจ 1) พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ประสานความร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่นในการพัฒนาการศึกษา 3) ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนทางศาสนา เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นคนดีของสังคม 4) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 5) นำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการศึกษา

เป้าประสงค์ 1) จัดการเรียนการสอนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ชุมชนเข้ามามีส่วนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีความรู้ความสามารถตรงตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด 4) นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและ

สามารถดำเนินชีวิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ 5) นักเรียนมีทักษะชีวิต และสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขได้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1) มีระเบียบวินัย รักษาสิ่งแวดล้อม 2) มีความประหยัดและอดออม 3) มีความรักสามัคคี 4) มีคุณธรรม จริยธรรมที่งดงาม 5) มีสุขภาพแข็งแรงตระหนักในการป้องกันสารเสพติด และป้องกันโรค

แผนกลยุทธ์โรงเรียนวัดไตรสามัคคี

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพบริหารจัดการ

- 1.1 จัดองค์กร โครงสร้างบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการมีส่วนร่วม
- 1.2 เสริมสร้างภาวะผู้นำ และสามารถในการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.3 เสริมสร้างการบริหารองค์กรโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
- 1.4 จัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 1.5 ส่งเสริมการบริหารหลักสูตรอย่างเป็นระบบโดยเน้นการมีส่วนร่วม
- 1.6 จัดระบบสารสนเทศอย่างครอบคลุมถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

- 2.1 การพัฒนาการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ
- 2.2 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.3 พัฒนานักเรียนด้านคุณธรรมนำความรู้
- 2.4 นักเรียนมีสุขภาพกายที่แข็งแรงและสุขภาพจิตที่ดี
- 2.5 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาครูสู่มืออาชีพ

- 3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูบุคลากรทางการศึกษาใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนา
- 3.2 จัดสวัสดิการสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.3 ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นรายบุคคลแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 4 ความร่วมมือของชุมชน

- 4.1 ให้ความร่วมมือ สนับสนุนการจัดกิจกรรมของชุมชนและองค์กรต่าง ๆ
- 4.2 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 4.3 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียน

กลยุทธ์ที่ 5 นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา

- 5.1 นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา
- 5.2 นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน
- 5.3 เผยแพร่ผลการดำเนินกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนสู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์โรงเรียนวัดไตรสามัคคี 1) การกระจายอำนาจในการบริหาร เน้นการมีส่วนร่วมด้วยวิธีระดมความคิด เป็นแนวทางในการพัฒนา 2) การควบคุมคุณภาพโดยใช้วงจร PDCA 3) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในสถานศึกษาอย่างเต็มที่ 4) มีการประกันคุณภาพ 5) การนิเทศติดตามผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กิตติพร ปัญญาภิญโญผล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนกรณีศึกษาระดับประถมศึกษา จากการศึกษาทำให้ได้รูปแบบในการวิจัยในเชิงปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียม ขั้นวางแผน ขั้นครูดำเนินการ สอนควบคู่กับกระบวนการวิจัยขั้นสรุปบทพจนและประเมินวงจรเพื่อแผน และจากการดำเนินตามรูปแบบดังกล่าว ทำให้นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์เป็นที่พอใจ

ประภัสสร วงษ์ดี (2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการและการใช้ผลผลิตการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครุนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการวิจัยของครุนักวิจัย เริ่มจากปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการขาดความพร้อมของนักเรียน ครุนักวิจัยจะเลือกปัญหาวิจัยที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในการทำงานสอนและเป็นเรื่องที่ตนเองมีความถนัดโดยหัวข้อที่ศึกษามักเป็นเรื่องการพัฒนาวิธีการสอน และสื่อการสอน การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การศึกษาเฉพาะกรณี การปรับพฤติกรรมของนักเรียนและการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น เครื่องมือในการวิจัยส่วนใหญ่ครูสร้างขึ้นเอง โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือนักเรียนในชั้นเรียนของตนเองและการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยายและครูได้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทั้งในด้านพัฒนาวิธีสอนและสื่อเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนและการพัฒนาการปฏิบัติการ ในวิชาที่พครู

ลัดดา คำพลงาม (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอน การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา

กระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครู นักวิจัยในฐานะที่เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ ศึกษาพฤติกรรมกรรมการเรียนของครูที่มีต่อการ ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนสนับสนุนให้ครูนักวิจัยเกิดความมั่นใจในการดำเนินงาน และเป็นแรงจูงใจให้ทำงานวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนอันสืบเนื่องไปยังลักษณะและพฤติกรรมของครู คือ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความสนใจในการค้นคว้าการมองเห็นโอกาสการเรียนรู้ความสนใจในการสังเกต และบันทึกความเอาใจใส่ นักเรียน และมีความรับผิดชอบในการทำงาน

อภิรักษ์ นาระตะ (2540 : 75) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและการพัฒนานิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียนประถมศึกษาบนพื้นที่สูง ได้พบว่าแนวทาง การพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียนนั้น ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการนิเทศตรงกันว่า การนิเทศ งานวิชาการภายในโรงเรียนเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการวางแผนและสนับสนุนส่งเสริมซึ่งกัน และกัน ร่วมกันนิเทศวิชาการ มีการวางแผนร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูทุกคนและ ให้ความสำคัญต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ให้เป็นการทำงานร่วมกันของทุกฝ่ายอย่าง เต็มใจ และมีเป้าหมายเดียวกัน

รังสฤษฏ์ โยมศรีเคน (2541:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หนองเรือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่นพบว่าโรงเรียนทั้งขนาด เล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีสภาพการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ระดับมาก ยกเว้นการนิเทศภายในงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

วิเชียร ชัยสำโรง (2541:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนบ้านแคนดง สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากิ่งอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติงานวิชาการครบทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารสนับสนุนให้คณะครูเข้าฝึกอบรมครบทุก คนพร้อมกับประเมินผลได้ด้วยตนเอง งานด้านการเรียนการสอนโรงเรียนได้จัดครูเข้าชั้นเรียนและ ติดตามผลอย่างเป็นระบบภายใต้การดูแลของคณะกรรมการกลางโดยใช้กระบวนการนิเทศภายใน อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ งานด้านวัสดุประกอบด้วยหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหาร โรงเรียนได้ประชุมชี้แจงแก่ครูเพื่อมอบหมายงานและครูได้มีการวางแผนใช้และผลิตสื่อ วัสดุและ ประเมินผล ครูได้ศึกษาคู่มือการวัดผลและประเมินผลก่อนแล้วสร้างแบบทดสอบที่มีคุณภาพด้วย ตนเอง

สมแพน จำปาหวาย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีสภาพการบริหารงานทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านการนิเทศภายในงานวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

อรทัย บุญช่วย (2542 : 105) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จากความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพการบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยทั้ง 5 ด้านพบว่า

1. ด้านหลักสูตรควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนควรสรรหาอาจารย์ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ที่เหมาะสมในการสอน ควรปรับปรุงวิธีการสอนให้ทันสมัย และสนับสนุนสื่อต่าง ๆ ประกอบการสอนให้พอเพียงและทั่วถึงและควรให้มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ด้วย
3. ด้านการวัดและประเมินผล ควรปรับปรุงและสำรวจความต้องการของอาจารย์ในการจัดอบรมในเรื่องการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมให้ครูมีการวิเคราะห์ข้อสอบ ควรทำคลังข้อสอบปรับปรุงจากผลการวิเคราะห์ และการจัดให้มีการสร้างข้อสอบมาตรฐานที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้
4. ด้านการบริหารวิชาการ ควรจัดบริหารวิชาการแก่นักศึกษา และจัดอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาในด้านวิชาการให้มากขึ้น ควรเพิ่มจุดบริการการลงทะเบียน อบรมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการให้ใช้วาจาและกิริยาที่สุภาพแก่นักศึกษา
5. ด้านการพัฒนาอาจารย์ ควรเชิญวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ด้านต่างๆ และส่งเสริมให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือดูงานทั้งในและต่างประเทศ และควรสนับสนุนให้มีการทำวิจัยและเขียนตำราที่มีคุณภาพ

ตุ้ จงรัก (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาศึกษาศึกษากรณีโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่รู้และเข้าใจหลักการวิธีการประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนการประเมิน เพื่อตัดสินผลการเรียน การสอนซ่อมเสริมนักเรียน การสร้างแบบทดสอบแบบเลือกและจัดทำเอกสารประเมินผลค่อนข้างดี แต่ไม่เข้าใจวิธีการเลือกเครื่องมือ และสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะของนักเรียนด้านทักษะพิสัย และจิตตพิสัย ครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสอนแบบบรรยาย ใช้สื่อประกอบเป็นบางครั้ง นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับหลักการประเมินผลการเรียน ครูวัดผลการเรียนด้วยวิธีการ

สังเกต สอบถาม ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ในบางบทเรียนการทดสอบปลายภาคเรียน ดำเนินการ สอบตามระเบียบการประเมินผลลักษณะของข้อสอบส่วนมากวัดพฤติกรรมการรู้ ความจำ คุณภาพเครื่องมือวัดผลโดยภาพรวมมีความตรง และความเที่ยงต่ำ ผลการวิเคราะห์พบว่า กระบวนการวัดผลของโรงเรียนบ้านห้วยแก้ว สอดคล้องกับแนวทางการประเมินผลตามนโยบาย ปฏิรูปการศึกษาค่อนข้างน้อย เพราะครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การบริหารงานวิชาการเน้นความถูกต้องพบว่า ภาพรวมของโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย ปัญหาที่สำคัญได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอนด้าน ห้องสมุด ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ โดยมีแนวทางการ พัฒนการบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่มีความสำคัญ 5 อันดับแรกคือ 1) การจัดทำแผน / โครงการ ด้านวิชาการประจำปี 2) การร่วมกันวางแผนการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน 3) การสนับสนุนครู ศึกษาหาความรู้ อบรมและศึกษาดูงาน 4) การสนับสนุนงบประมาณด้านวัสดุอย่างเพียงพอและ 5) การร่วมมือกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน

ประยุกต์ ตรีชัย (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี ใน 4 ด้านคือ เป้าหมาย บทบาท การตัดสินใจ และการติดต่อสื่อสาร โดยวิเคราะห์ตามสถานภาพของครูได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ การปฏิบัติงานและวุฒิการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปาน กลาง และเมื่อเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ การปฏิบัติงานและ วุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่เป็นเพศหญิงกับเพศชาย มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงานและวุฒิการศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 74) ศึกษาวิจัยเรื่องการ ดำเนินงาน 2 ปี กับการปฏิรูปการเรียนรู้อิงของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่ ด้านการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้อย่างไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ขาดแคลนสื่อวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีจำนวนนักเรียนต่อห้องมากเกินไป และครูผู้สอนเองมีภาระงานนอกเหนือจากการสอน มาก ทำให้ยากต่อการดูแลและจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สุบิน ณ อัมพร (2545 : 99-102) ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

นครนายก ผลการวิจัยพบว่าสภาพและปัญหาของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการเตรียมการ ด้านการสอน ด้านประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

งานวิจัยต่างประเทศ

แมคคาธี (McCathy, 1971 : A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐนิวเจอร์ซีย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครู พบว่ากลุ่มครูมีความเห็นไม่สอดคล้อง กับผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานวิชาการและความรับผิดชอบในการตัดสินใจของคณะกรรมการ และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาท และความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพมากที่สุด

อาซีนีกา (Arciniega, 1972 : Abstracts) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการให้มีการบริการครูผู้สอนสรุปผลการวิจัยพบว่า การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมครูประจำการอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากครูผู้สอนจะได้รับความรู้ด้านทฤษฎีและเข้าใจแนวคิดทางการศึกษาแล้วยังทำให้ครูผู้สอนเกิดทักษะต้องการนำความรู้ไปใช้สอน และจะนำความรู้ใหม่ ๆ ไปพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมการสอนต่อไป

ดีซอทเทล (Desatel, 1978:42-A) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้บทบาทในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐดาโกตาเหนือ สหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าตนใช้เวลาส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนการสอนและยังมีความเห็นต่อไปว่า ตนจะปฏิบัติหน้าที่นี้ให้มากกว่าที่ปฏิบัติอยู่แล้วและถือว่าเป็นบทบาทที่มีความสำคัญที่สุดของผู้บริหารโรงเรียน

แอกที (Agthe, 1980 : 3067-3077 - A) ได้วิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่ครูใหญ่ในงานวิชาการพบว่า ครูใหญ่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ครูใหญ่และครูยอมรับว่าการปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำร่วมกัน และครูใหญ่จะต้องเปลี่ยนจากการเป็นผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงานได้ศึกษาความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอินโดนีเซียพบว่าอาจารย์มีความร่วมมือ ระหว่างเพื่อนร่วมงานทั้งในและนอกสาขาของงาน มีผลต่อความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์

วาวอรันตู (เพ็งใจ พรหมทัศนานนท์, 2541: 52 ; อ้างอิงจาก Waworunth, 1986 :12-13) ได้ศึกษาความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอินโดนีเซียพบว่าอาจารย์ มีความร่วมมือระหว่าง เพื่อนร่วมงาน ทั้งในและนอกสาขาของงาน มีผลต่อความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์

แสตมป์ (Stapp, 1988 :1655-A) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูที่สอนนักเรียนที่มีพรสวรรค์ในมลรัฐอาร์คันซอร์ผลการวิจัยพบว่าในการจัดการเรียนการสอนครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีมีความ

ยึดหยุ่น มีความกระตือรือร้นสามารถให้นักเรียนใช้ความสามารถพิเศษแสดงออกมาสรางบรรยากาศที่อบอุ่น รับผิดชอบต่อความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ตรวจผลงานของผู้เรียนด้วยความยุติธรรม

อเดล (Adele, 1989 : A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับครูในฐานะนักวิจัยกับแนวทางที่แตกต่างกันในทางรอบรู้ พบว่าเขตการศึกษาต้องให้ออกาศครูเข้าร่วมในการทำวิจัย ข้อเสนอแนะสำหรับนโยบายการพัฒนาบุคลากรเน้นการใช้โปรแกรมครุณักวิจัยพร้อมทั้งจัดให้มีการสนับสนุนจากเพื่อนและยอมรับบทบาทซึ่งกันและกัน ครูประสบปัญหาที่เกิดจากเวลาไม่เพียงพอ ความไม่แน่นอน ความไม่สนใจของผู้บริหาร แต่ถ้าเพื่อนให้การสนับสนุนก็ทำให้แก้ปัญหาบางอย่างได้

สมิทซ์ และเคนเนดี (Schmidt and Kennedy, 1990 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องครูและความเชื่อเกี่ยวกับสาระความรู้ และหน้าที่เรื่องการเรียนรู้การสอน ผลการวิจัยพบว่าความเชื่อในสาระวิชาความรู้มีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาและวิธีการสอนในการปฏิบัติการเรียนรู้ ครูจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนที่ตรวจสอบได้ ครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และการเขียนจากโรงเรียน 2 แห่ง ครูที่สอนผู้เรียนมีความแตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ครูที่สอนวิชาต่างกัน มีประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนต่างกันจะมีความเชื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่างกัน และครูทุกกลุ่มยังไม่กระจ่างแจ้งในผลลัพธ์ในการปฏิบัติหน้าที่

แอทโจเนน (Atjonen, 1994 : 329 - A) ได้ศึกษาเรื่องหลักสูตรท้องถิ่น เครื่องมือการบริหารและพัฒนาครูในระบบโรงเรียน : ประสบการณ์และความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่ามีการศึกษาบทบาทของหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนที่กำลังพัฒนา โดยออกแบบพัฒนาและสนับสนุนหลักสูตรท้องถิ่น การประเมินผลจากผู้บริหารพบว่า โรงเรียนรับภาระเรื่องหลักสูตรมากเกินไป โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรซ้ำผลกระทบที่สำคัญคือ ครูผู้เชี่ยวชาญการสอนไม่สามารถออกแบบหลักสูตรได้ผู้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นมีหลักการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรใหม่

เชสเตอร์ (Cherster, 1996 : 286 -288) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหารวิชาการของ ผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศของสหรัฐอเมริกาพบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีสมรรถภาพสูงเนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติม แก่คณะครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน จ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

เฮมมิงส์ (Hemming, 1998 : 119) ได้ศึกษาบทบาทของครูในการคิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนาหลักสูตรในลักษณะยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่แสดงบทบาทในการคิดวิเคราะห์

หลักสูตรได้ดีนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะและคุณภาพด้านต่างๆ ดังนี้ มีลักษณะตรงไป เปิดเผย มีความสามารถ ในการอำนวยความสะดวก มีความเสมอภาคเป็นประชาธิปไตย เป็นนักวิเคราะห์ ไหวพริบดี มีการรับรู้เร็ว มีความรอบคอบไตร่ตรอง มีความเชี่ยวชาญ เป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

จากงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศพบว่างานวิชาการมีความสำคัญและจำเป็น ดังนั้น ครูจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งจะทำให้ครูมีคุณภาพ และมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้เกิดคุณภาพ การเรียนรู้แก่ผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนวัดไตรสามัคคี จำนวนทั้งสิ้น 41 คน ปีการศึกษา 2550

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ จำนวน 8 ข้อ ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 11 ข้อ ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 12 ข้อ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 12 ข้อ รวมทั้งสิ้น 43 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

กำหนดการแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคี ในงานวิชาการ 4 ด้าน คือ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้ (ชูศรี วงศ์วิเศษ, 2541 : 90)

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	ครูมีบทบาทในงานวิชาการ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	ครูมีบทบาทในงานวิชาการ มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	ครูมีบทบาทในงานวิชาการ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ครูมีบทบาทในงานวิชาการ น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 -1.50	หมายถึง	ครูมีบทบาทในงานวิชาการ น้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถาม การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนในงานวิชาการ 4 ด้านคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดเรื่องการศึกษาบทบาทด้านงานวิชาการของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคี 4 ด้าน

3. สร้างแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามของ นางสาวสุจิตน์นี้ สังขกุล มาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการแล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับครูซึ่งเป็นครูโรงเรียนคลองแสนสุข อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 10 คน หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเชื่อมั่นได้ เท่ากับ 0.91

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคี ในครั้งนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไตรสรณัมคี เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองผู้วิจัยประมาณการในการได้แบบสอบถามคืน 41 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้นจำนวน 41 ฉบับเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนที่ 1 ได้แก่ สถานภาพของครู
2. ข้อมูลที่ได้รับจากส่วนที่ 2 ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัยการศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคีในงานงานวิชาการ 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 μ แทน ค่าเฉลี่ย
 σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	N	ร้อยละ
ชาย	2	4.88
หญิง	39	95.12
รวม	41	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคี จำนวน 41 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่า เพศชาย เป็นเพศหญิง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 95.12 เป็นเพศชาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน ร้อยละ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	N	ร้อยละ
อายุต่ำกว่า 30 ปี	6	14.63
31 – 45 ปี	12	29.27
อายุมากกว่า 45 ปี	23	56.10
รวม	41	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีจำนวนมาก ถึง 23 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 รองลงมา เป็นครูที่มีอายุระหว่างอายุ 31–45 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 29.27 และครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 14.63

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	คน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	14	34.15
10 – 20 ปี	5	12.20
มากกว่า 20 ปี	22	53.65
รวม	41	100

จากตารางที่ 3 พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 20 ปีมีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 53.65 รองลงมาเป็นครู มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 14 คนคิดเป็นร้อยละ 34.15 และมีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 10–20 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสาคคี
ในงานวิชาการ 4 ด้าน

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการศึกษาบทบาทของครูโรงเรียน
วัดไตรสาคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน

ด้าน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้	3.31	.68	ปานกลาง	3
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.46	.74	ปานกลาง	1
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.33	.70	ปานกลาง	2
ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	2.96	.88	ปานกลาง	4
รวม	3.27	.75	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูโรงเรียนวัดไตรสาคคีมีบทบาทด้านงานวิชาการ 4 ด้าน โดยรวม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.27 อยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.46 อยู่ในระดับ ปานกลาง รองลงมาคือด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.33 อยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยมี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.96 อยู่ในระดับ ปานกลาง

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการศึกษบทบาทด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำไปใช้ เป็นรายชื่อ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ท่านมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรในสถานศึกษา	3.07	.68	ปานกลาง	7
2. ท่านมีบทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของหลักสูตรของสถานศึกษา	3.32	.65	ปานกลาง	3
3. ท่านศึกษาหาความรู้และเข้าใจในงานหลักสูตรการสอน	3.63	.58	มาก	2
4. ท่านมีการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในสถานศึกษาไปวิเคราะห์หาคุณภาพ	4.00	.67	มาก	1
5. ท่านมีการกำหนดสัดส่วนของเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาได้สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้	3.22	.61	ปานกลาง	5
6. ท่านมีบทบาทในการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน	3.29	.75	ปานกลาง	4
7. ท่านมีบทบาทในการวิเคราะห์หาคุณภาพของหลักสูตร	2.85	.76	ปานกลาง	8
8. ท่านมีบทบาทในการกำหนดสาระการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.12	.81	ปานกลาง	6
รวม	3.31	0.68	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า การศึกษบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรคามัคคีในงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกบทบาทของครูในงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้พบว่าครูมีการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในสถานศึกษาไปวิเคราะห์หาคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูมีการศึกษาหาความรู้และเข้าใจในหลักสูตรการสอน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับมาก และครูมีบทบาทในการวิเคราะห์หาคุณภาพของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 2.85 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการศึกษาบทบาทด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ด้านการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
9. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง	3.58	.80	มาก	7
10. ท่านมีบทบาทในการจัดทำแผนการเรียนรู้ระยะสั้นและระยะยาว	3.49	.74	ปานกลาง	8
11. ท่านจัดทำแผนการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลัก	3.78	.65	มาก	3
12. ท่านได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการนิเทศจัดการเรียนการสอน	2.29	.95	น้อย	11
13. ท่านได้รับการนิเทศการเรียนการสอน	2.71	.97	ปานกลาง	10
14. ท่านออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน	3.41	.67	ปานกลาง	9
15. กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	3.85	.61	มาก	2
16. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนพัฒนาได้ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อสาระการเรียนรู้	3.68	.69	มาก	5
17. ท่านใช้การเสริมแรงเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียน	3.88	.68	มาก	1
18. ท่านสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน เชื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	3.76	.62	มาก	4
19. ท่านใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย	3.68	.76	มาก	5
รวม	3.46	0.74	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่า การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกบทบาทของครูในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่าครูมีการเสริมแรงเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.88 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับมาก และได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการนิเทศจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 2.29 อยู่ในระดับน้อยตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการศึกษาบทบาทด้านการวัดผลและ
ประเมินผล เป็นรายชื่อ

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
20. ท่านมีบทบาทในการกำหนดแนวทางการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของ สถานศึกษา	3.32	.79	ปานกลาง	8
21. ท่านศึกษาหาความรู้และเข้าใจในการวัดและประเมินผล	3.51	.67	มาก	4
22. ท่านมีบทบาทในการกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.31	.72	ปานกลาง	9
23. ท่านมีระบบการเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานการประเมินผลการเรียน	3.58	.67	มาก	2
24. ท่านมีการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน	3.54	.64	มาก	3
25. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	2.80	.84	ปานกลาง	12
26. ท่านใช้เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความ แตกต่างของผู้เรียน	3.27	.67	ปานกลาง	10
27. ท่านวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการคุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์	3.41	.67	ปานกลาง	6
28. ท่านนำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียน	3.63	.54	มาก	1
29. หลังจากวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อหา วิธีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป	3.36	.66	ปานกลาง	7
30. ท่านใช้วิธีการวัดและประเมินผลเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นการปฏิบัติ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	3.49	.71	ปานกลาง	5
31. ท่านมีการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวัดผล	2.71	.87	ปานกลาง	11
รวม	3.33	0.70	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรคามัคคีในงานวิชาการ
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.33 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนก
บทบาทของครูในงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้พบว่าครูมีการนำผลการวัดและ
ประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูมี
ระบบการเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานการประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.58 อยู่ใน
ระดับมาก และครูมีการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวัดผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.71 อยู่
ในระดับ ปานกลาง ตามลำดับ

16
371.01
86857
9550
0.9

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการศึกษาด้านการวิจัยในชั้นเรียน เป็นรายชื่อ

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
32. ท่านมีวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.17	.86	ปานกลาง	3
33. ท่านสนับสนุนให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.19	.95	ปานกลาง	2
34. ท่านมีบทบาทในการทำการวิจัยในชั้นเรียน	2.90	.97	ปานกลาง	8
35. ท่านสามารถนำผลการวิจัยมาเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้	3.22	.98	ปานกลาง	1
36. ท่านมีบทบาทในการดำเนินการร่วมกับผู้เรียนในการทำวิจัย ในชั้นเรียน	2.83	.86	ปานกลาง	10
37. ท่านใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	3.05	.83	ปานกลาง	5
38. ท่านนำผลการวิจัยมาช่วยพัฒนาการเรียนการสอนเป็นระยะ ๆ	2.97	.85	ปานกลาง	6
39. ท่านมีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาหรือการแก้ปัญหาของผู้เรียน	3.07	.72	ปานกลาง	4
40. ท่านปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการวิจัย	2.85	.91	ปานกลาง	9
41. ท่านนำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงวิธีการเรียน การสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น	2.93	.90	ปานกลาง	7
42. ท่านแสวงหาคำตอบของปัญหาหรือข้อสงสัย โดยทำการวิจัย	2.56	.81	ปานกลาง	12
43. ท่านมีการบันทึกการทำงานอย่างเป็นระบบและเผยแพร่แก่เพื่อนครูและผู้ปกครอง	2.73	.83	ปานกลาง	11
รวม	2.96	0.87	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรคามัคคีในงานวิชาการด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.96 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกบทบาทของครูในงานวิชาการด้านการวิจัยในชั้นเรียนพบว่าครูสามารถนำผลการวิจัยมาเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด เท่ากับ 3.22 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ครูใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 อยู่ในระดับปานกลาง และการแสวงหาคำตอบของปัญหาหรือข้อสงสัยโดยทำการวิจัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.56 อยู่ในระดับ ปานกลาง ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคี จำนวน 41 คน ปีการศึกษา 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของครู และส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามจำนวน 41 ชุดไปแจกให้ครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคี ด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน 41 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทุกชุด ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลกาวิจัย การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคีในงานวิชาการ 4 ด้านประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของครู ครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย เป็นครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี และเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 20 ปี

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสამัคคีในงานวิชาการ 4 ด้านโดยพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าครูมีการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในสถานศึกษาไปวิเคราะห์หาคุณภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และครูมีบทบาทในการวิเคราะห์หาคุณภาพของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การเสริมแรงเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และครูได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการนิเทศจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การนำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียนเฉลี่ยสูงสุดและวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวัดผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสามารถนำผลการวิจัยมาเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและครูแสวงหา คำตอบของปัญหาหรือข้อสงสัยโดยทำการวิจัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสาค์คีในงานวิชาการ 4 ด้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาอภิปรายผล พบว่า บทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสาค์คีในงานวิชาการ 4 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเลี้ยง ทุมคำ (2542 : 123) ที่ศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประยุกต์ตรีชัย (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี ในงานวิชาการ 4 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับวิจัยของ ชัยวิจิต ตลับเงิน (2546 : 73) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น พบว่าการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

จากผลการวิจัย การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสาค์คีในงานวิชาการ 4 ด้าน ผลการวิจัยแยกเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเลี้ยง ทุมคำ (2542 : 124) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผลการวิจัยอยู่ในระดับปานกลางและชัยวิจิต ตลับเงิน (2546 : 73) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าการปฏิบัติด้านหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน

เมื่อพิจารณาบทบาทของครูในงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้เป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้น ครูมีการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในสถานศึกษาไปวิเคราะห์หาคุณภาพ และครูมีการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในงานหลักสูตรการสอน อยู่ในระดับมาก ผลจากการวิจัยแสดงว่าครูส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพราะหลักสูตรคือมวลประสบการณ์ต่างๆ ที่ครูจะต้องจัดให้กับผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งยนต์ ชุ่มจิต (2544 : 234 - 241) กล่าวว่าครูมีบทบาทหน้าที่ในงานวิชาการในฐานะที่เป็นผู้พัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ต้องมีความรู้ในเรื่องหลักสูตร โดยเฉพาะการจัดทำหลักสูตรและนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพกล่าวคือครูที่ทำการสอนระดับใด ชั้นใด ก่อนทำการสอนจะต้องศึกษาหลักสูตรนั้นๆ ให้เข้าใจว่ามีจุดประสงค์อย่างไรมีเนื้อหาอะไรที่ต้องนำมาสอนต้องศึกษาหาความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้จริงจัง กว้างขวาง และต้องมีความรู้รอบตัวประกอบอีกด้วย

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญเลี้ยง ทุมคำ (2542 : 125) อาณันย์ มุทธธากุล (2545 : 75) และสุบิน ณ อัมพร (2545 : 99 - 102) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายกผลการวิจัยพบว่าสภาพและ ปัญหา ของครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการเตรียมการ ด้านการสอน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545:74) ศึกษาวิจัยเรื่องการค้าเนินงาน 2 ปี กับการปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์และ เทคโนโลยีจำนวนนักเรียนต่อห้องมากเกินไปและครูผู้สอนเองมีภาระงานนอกเหนือจากการสอนมาก ทำให้ยากต่อการดูแลและจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาบทบาทของครูในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นรายข้อพบว่า ครูมีบทบาทในงานวิชาการด้านการเรียนการสอน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนได้ส่งครูเข้ารับการอบรมและพัฒนาอย่างน้อยปีละ 5 เรื่อง เพื่อจะได้เพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น เปิดโอกาสให้ครูเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการประชุมอภิปรายปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อนำผลการประชุมมาปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

3. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาณันย์ มุทธธากุล (2545 : 77) ที่ศึกษาการบริหารงานของโรงเรียนเจริญศึกษา อำเภอรณะะ จังหวัดนราธิวาส และ ชัยวิจิต ตลับเงิน (2546 : 78) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการ

ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น พบว่าการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน

เมื่อพิจารณาบทบาทของครูในงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีบทบาทในงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพราะครูขาดความรู้เชิงเทคนิคการสร้างข้อสอบ ครูยังไม่มี การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริง ตลอดจนพบว่าครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรม การวัดผลและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ตู จงรัก (2543 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า กระบวนการวัดและประเมินผล การเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษากรณีโรงเรียนปฏิรูป การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่าโดยส่วนใหญ่รู้และ เข้าใจหลักการวิธีการประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนการประเมิน เพื่อตัดสินผล การเรียนการสอนซ่อมเสริมนักเรียน การสร้างแบบทดสอบแบบเลือก และจัดทำเอกสารประเมินผล ค่อนข้างดี แต่ไม่เข้าใจวิธีการเลือกเครื่องมือและสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะของนักเรียน ด้าน ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสอนแบบบรรยาย ใช้สื่อประกอบเป็นบางครั้ง นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับ หลักการประเมินผลการเรียน ครูวัดผลการเรียนด้วยวิธีการสังเกต สอบถาม ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ในบางบทเรียน การทดสอบปลายภาคเรียน ดำเนินการสอบตามระเบียบการประเมินผล ลักษณะ ของข้อสอบส่วนมากวัดพฤติกรรมความรู้ ความจำ คุณภาพเครื่องมือวัดผลโดยภาพรวม มีความ ตรง และความเที่ยงต่ำ

4. ด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ บังอร มกรุตสุวรรณ (2542 : 137-144) และ สุจันทร์ สันซตุล (2548 : 82) ที่ผลการวิจัยโดยรวมอยู่ ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาบทบาทของครูในงานวิชาการด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นรายข้อพบว่า ครูมี บทบาทในงานวิชาการด้านการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ แสดงว่าครูส่วนใหญ่ยัง ขาดความรู้ความเข้าใจการเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งดร.รัช กิรมย์รักษ์ (2544:4) กล่าวว่า การ วิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาทของครูในการแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้น เรียนโดยทำพร้อม ๆ กันไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ ด้วยกระบวนการที่เรียบง่ายและเชื่อถือได้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ผู้บริหารควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและร่วมมือกับชุมชนโดยเฉพาะหลักสูตรท้องถิ่น โดยเชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนผู้บริหารควรแต่งตั้งกรรมการหรือบุคคลเพื่อนิเทศการศึกษาย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมงบประมาณการซื้อ/ผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างพอเพียง

3. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้บริหารควรมีการอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง

4. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสวามัคคีในงานด้านอื่น ๆ ได้แก่ การนิเทศการสอน การประกันคุณภาพ เป็นต้น

2. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของครูโรงเรียนวัดไตรสวามัคคี ด้านต่าง ๆ

3. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอื่น ๆ ตามขอบข่ายงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์ พับบลิคเคชั่น.
- กิตติพร ปัญญาภิญโญผล. (2540). รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน : กรณีศึกษา
ในระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ. (2546). การทำวิจัยแบบง่าย : บันไดสู่นักวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศุภรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2544). การเรียนรู้และการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. ฉะเชิงเทรา :
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา.
- จักรพรรดิ วะทา. (2544, กรกฎาคม). บทบาทของครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.
วารสารการศึกษากทม. 24(10). 4 – 6.
- ชัยวิจิต ดลบันดาล. (2546). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ
ภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิต
การพิมพ์.
- ตุ้ จงรัก. (2543). กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษา
กรณีโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีระ รุญเจริญ. (2544). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : แอลทีเพรส.
- บัญชา นิ้มประเสริฐ. (2542). ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัญชา แสนทวี. (2545). การวิจัยในชั้นเรียนการทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- บุญเลี้ยง ทูมคำ. (2542). การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ประคอง พันธุ์พรหม. (2542). ปัญหาและการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชนด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประเทือง สังข์นาค. (2545). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคนครนายก.
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภัศสร วงษ์ดี. (2540). กระบวนการและการใช้ผลผลิตการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของ
ครุศึกษิตในโรงเรียนประถมศึกษา : การศึกษาเชิงสำรวจและกรณี วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยุกต์ ตรีชัย. (2544). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประวัตติ เอราวรณ. (2543). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : บริษัทยูแพด จำกัด.
- ประเวศ ะสี. (2543). ปฏิรูปการศึกษา : แนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : วิทยุชน.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
- ปรียาภรณ์ อัครดำรงชัย. (2541). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียน
คาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล. (2543). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์.
- พิชัย เสงี่ยมจิตต์. (2542). การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา. อุบลราชธานี :
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- เพียงใจ พรหมทัศนานนท์. (2541). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตที่มีต่อการส่งเสริมการ
ทำวิจัยในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปริญญาานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภาพร เริงไชย. (2547). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับบทบาท
การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานครนายก. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

- ยนต์ ชุมจิต. (2544). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์
- รังฤกษ์ โยมศรีเคน. (2541). การศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา. สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอหนองเรือ
จังหวัดขอนแก่น.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2543). การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น. รายงานการค้นคว้า
อิสระการศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). ปฏิบัติการศึกษไทย. กรุงเทพฯ : มติชน
- วัดไตรมิตรคีรี, โรงเรียน. (2550). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก. สมุทรปราการ.
- ลัดดา คำพลงาม. (2540). กระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีต่อ
พฤติกรรมการสอน : พหุกรณีศึกษาของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ชมรมเด็ก.
- วิชาการ, กรม. (2543). หลักการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- _____. (2543). คู่มือคู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา. การสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2544). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วิชัย ต้นศิริ. (2542). โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต : แนวคิดสู่การปฏิรูปในพระราชบัญญัติ
การศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิต ชัยลำโรง. (2543). ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเชียร ชัยลำโรง. (2541). การปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง : ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วินิจฉัย เกตขำ. (2546). การบริหารงานวิชาการ. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กรุงเทพฯ.
- วรรณวิไล พันธุ์สีดา. (2543). 12 ก้าวปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนขั้นพื้นฐานสำหรับครูยุคใหม่.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สํานักงานศึกษา, กรม. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการวิเคราะห์
สาระสำคัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สํานักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550 – 2554). แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สํานักนายกรัฐมนตรี : สํานักพิมพ์สุทรไพศาล.
- สมแพน จำปาหวาย. (2542). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสํานักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุบิน ณ อัมพร. (2545 : 99 – 102). ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูโรงเรียนประถมศึกษา. สํานักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครนายก.
- อมรา เล็กเรียงสินธุ์. (2540). หลักสูตรและการจัดการการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต.
- อรทัย บุญช่วย. (2542). การบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ เอส ดี เพรส.
- อํานาจ นาไชย. (2542). ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูอาจารย์ในการ
บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสํานักงานการประถมศึกษา จังหวัด
นครพนม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิรักษ์ นาระตะ. (2540). สภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาการนิเทศงานวิชาการ
ภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- Arciniegas, Guilemo M. " **Teacher – Service Education Model.** " *Dissertation Abstracts International*. 36 (5) : 303 – 305, September.
- Atjonen, Paivi Maritta. (1994). **The local curriculum as an Object and Instrument in the Administrative and Pedagogical Development of the school System : Experiences and Opinions of Primary school Teachers Regarding the Design Implementation.**
- Chester, N. M. (1996). **An introduction to school administration : Selected reading.** New York : Mcmillan Company.
- Desautel, R.A. (1978). **Administrative role perceptions of north Dakota Elementary school principals as related to selected dimension of administrative function.** *Dissertation Abstracts International*, 39 (4), 42 – A.
- Hemming, Heater Evelyn Smith. (1998). **The Teacher Role in Critical Thinking Social Issue Dissertation,** *Abstracts International.*
- McCarthy, Water M. (1971, August). " **The Role of the Secondary Principal in New Jersey,** " *Dissertation Abstracts International*, 3(2) : 705 - A
- Schmidt, W. H. & Kennedy, M.M. (2003). **Teachers and teacher condidaters'beliefs About subject matter knowledge and about teaching responsibilities.** (Online). Available : <http://ncrtl.msu.edu/http/rreports/html/rr904.htm>.
- Stapp, Karen Jannie. (1988, January). " **Characteristics Perceived to be Important by Arkansas Teacher of Gifted Student,** in *Dissertation Abstracts International* 48(7) : 1655 – A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงาน
วิชาการโรงเรียน 4 ด้าน
2. แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของครูผู้ตอบแบบสอบถาม
เกี่ยวกับ เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงาน
วิชาการ 4 ด้าน
3. โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการ
พัฒนางานวิชาการและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุดต่อไป
4. ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความเอื้อเฟื้อของท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าตอบแบบ
สอบถามฉบับนี้

นางสาวชุศรี แดงเผือก

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

แบบสอบถาม

การศึกษานโยบายของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ 4 ด้าน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ.....
2. อายุ.....ปี
3. ประสบการณ์ในการสอน.....ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทด้านงานวิชาการของครู 4 ด้าน คือการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัดผลประเมินผล และด้านการวิจัยในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตนเองอยู่ในระดับใด แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ท่านมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้างของ หลักสูตรในสถานศึกษา					
2	ท่านมีบทบาทในการมีส่วนร่วม กำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมายของหลักสูตรของ สถานศึกษา					
3	ท่านศึกษาหาความรู้และเข้าใจในงาน หลักสูตรการสอน					
4	ท่านมีการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นใน สถานศึกษา ไปวิเคราะห์หาคุณภาพ					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	ท่านมีการกำหนดสัดส่วนของเวลา ใน โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา ได้ สัมพันธ์กันสาระการเรียนรู้					
6	ท่านมีบทบาทในการกำหนดคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของนักเรียน					
7	ท่านมีบทบาทในการวิเคราะห์หาคุณภาพ ของหลักสูตร					
8	ท่านมีบทบาทในการกำหนดสาระการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
9	ด้านการจัดการเรียนการสอน ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน ค้นคว้าด้วยตนเอง					
10	ท่านมีบทบาทในการจัดทำแผนการเรียนรู้					
11	ท่านจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยยึดมาตรฐาน การเรียนรู้เป็นหลัก					
12	ท่านได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการ นิเทศจัดการเรียนการสอน					
13	ท่านได้รับการนิเทศการเรียนการสอน					
14	ท่านออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสม กับความแตกต่างของผู้เรียน					
15	กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนสอดคล้องกับ เนื้อหาสาระการเรียนรู้					
16	กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนพัฒนาได้ทั้ง ด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดี ต่อสาระการเรียนรู้					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17	ท่านใช้การเสริมแรงเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียน					
18	ท่านสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
19	ท่านใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย					
20	ท่านมีบทบาทในการกำหนดแนวการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
21	ท่านศึกษาหาความรู้และเข้าใจในการวัดและประเมินผล					
22	ท่านมีบทบาทในการกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
23	ท่านมีระบบการเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานการประเมินผลการเรียน					
24	ท่านมีการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน					
25	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน					
26	ท่านใช้เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน					
27	ท่านวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์					
28	ท่านนำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29	หลังจากวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาวิธีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป					
30	ท่านใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
31	ท่านมีการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวัดผล					
	ด้านการวิจัยในชั้นเรียน					
32	ท่านหาวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน					
33	ท่านสนับสนุนให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน					
34	ท่านมีบทบาทในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
35	ท่านสามารถนำผลการวิจัยมาเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้					
36	ท่านมีบทบาทในการดำเนินการร่วมกับผู้เรียนในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
37	ท่านใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้					
38	ท่านนำผลการวิจัยมาช่วยพัฒนาการเรียนการสอนเป็นระยะ ๆ					
39	ท่านมีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาหรือการแก้ปัญหาของผู้เรียน					
40	ท่านปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการวิจัย					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
41	ท่านนำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น					
42	ท่านแสวงหาคำตอบของปัญหาหรือข้อสงสัยโดยทำการวิจัย					
43	ท่านมีการบันทึกการทำงานอย่างเป็นระบบและเผยแพร่แก่เพื่อนครูและผู้ปกครอง					

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการอนันต์ ปานทองคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชุตี แดงเมือก นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาบพบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสุวิทย์ อุดมธาดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชุศรี แดงเผือก นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มนตรี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองผู้อำนวยการสุรินทร์ เกตุจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชูศรี แดงเผือก นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาบทบาทของครูโรงเรียนวัดไตรคามัคคีในงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

3 กันยายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไตรสามัคคี

ด้วยนางสาวชูศรี แดงเผือก นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรื่อง "การศึกษานันทนาการของครูโรงเรียนวัดไตรสามัคคีในงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1"

ซึ่งในการวิจัยในเรื่องดังกล่าว นักศึกษาจำเป็นจะต้องทำการเก็บข้อมูลการวิจัยในโรงเรียน
ของท่าน เพื่อให้การวิจัยได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง อันจะนำไปเป็นประโยชน์ในการวิจัยและ
โรงเรียนวัดไตรสามัคคีต่อไป ดังนั้น จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวชุตี แดงเมือก
วัน เดือน ปีเกิด	24 มกราคม 2501
ที่อยู่ปัจจุบัน	23/2 หมู่ 3 ตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2518 ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาปีที่ 3 พ.ศ. 2520 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2526 ปริญญาบัตรศึกษาศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2550 ประกาศนียบัตรบัณฑิตการบริหารการศึกษา
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2522 ครูโรงเรียนเอกชน (โรงเรียนศรีวิทยาปากน้ำ) พ.ศ. 2526 เริ่มรับราชการตำแหน่งครู 2 โรงเรียนบ้านสะเดาใหญ่ อำเภอชูขันธุ์ จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2534 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 โรงเรียนบ้านนา อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2537 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 โรงเรียนคลองหลวงศุภานัย อำเภอ พระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2540 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 โรงเรียนวัดไตรสามัคคี อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
ปัจจุบัน	พ.ศ. 2550 ดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนวัดไตรสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1